Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 62 (2064) ♦ Вівторок, 6 квітня 1999 року ♦ Ціна договірна

Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

Рішучий крок у складний час

У Санкт-Петербурзі відбулося засідання Міжпарламентської Асамблеї СНД, у якому вперше як офіційний член МПА взяла участь делегація Верховної Ради на чолі з її Головою Олександром Ткаченком. Виступаючи на церемонії підняття прапора України, голова Міжпарламентської Асамблеї СНД, спікер Ради Федерації РФ Єгор Строєв висловив подяку парламентові України «за рішучий крок, який він зробив, прийшовши в такий складний час до МПА».

Учасники засідання підписали заяву, у якій закликали парламенти та уряди держав НАТО вжити «негайних заходів для припинення воєнних дій на території Югославії». Із 10 країн — членів МПА лише делегації Грузії та Азербайджану відмовилися поставити свої підписи під документом.

(Продовження теми на 2-й стор.).

 Офіційно

Зібралися разом — уже добре

Засідання президентів Співдружності Незалежних Держав у Москві підтвердило: СНД існує. Можливо, для когось одного цього факту замало, але треба виходити з наявних реалій. А вони такі: одностайності щодо серйозних проблем на теренах Співдружності практично немає. Реформи пробуксовують. Тільки шість із дев'яти держав СНД, що підписали договір про колективну безпеку, висловили бажання продовжити його на 5 років. Знову проголошено «всесоюзний» пошук «імпульсів розвитку рівноправного співробітництва», передусім у галузі економіки. І, нарешті, у Співдружності вчергове змінився керманич.

Україна очікує: Юрій Яров на посаді виконавчого секретаря СНД продовжуватиме реформування Співдружності. Про це заявив Президент України Леонід Кучма.

(Закінчення на 6-й стор.).

6 квітня

✔ 1868 р. Інженер А. Власенко сконструював перший у світі зернозбиральний комбайн.

✔ 1989 р. У Нью-Йорку в Українському робочому домі відкрито ювілейну виставку, присвячену 175-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка.

✔ 1992 р. Верховна Рада України ухвалила заяви щодо Чорноморського флоту.

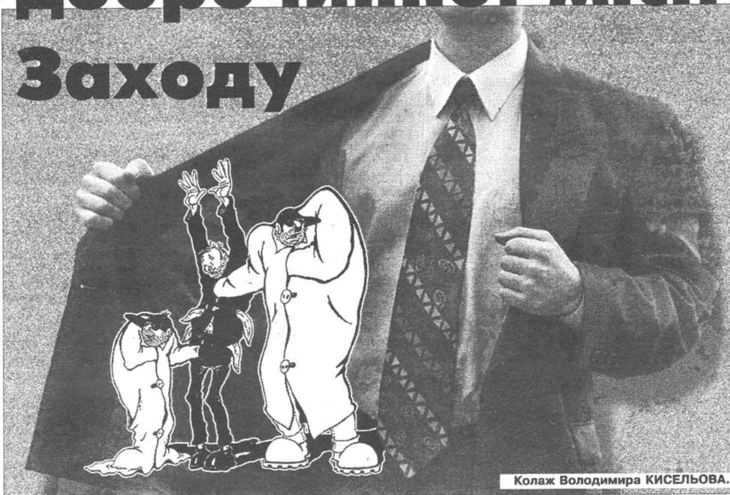
УВАГА, «гаряча» лінія!

15 квітня гостем нашої редакції і вашим співрозмовником, шановні читачі, буде Голова Верховної Ради України **Олександр Миколайович Ткаченко.**

«Гарячий» телефон 225-40-25

цього дня до ваших послуг з 18.00 до 20.00. Телефонуйте й ви зможете почути відповіді на питання, що вас хвилюють, безпосередньо від Голови Верховної Ради.

За фасадом доброчинної місії Заходу

Колаж Володимира КИСЕЛЬОВА.

Аналіз світового економічного розвитку останнього десятиріччя переконливо показує, що в умовах глобальної трансформації національних політичних і соціальних систем різко зростає роль економічних чинників. Нові, інтегровані на глобальному рівні, міжнародні економічні відносини дедалі більше впливають на масштаби, темпи і пропорції і національного, і глобального виробництва, формують кількісну і якісну картину світової економіки XXI століття, закладають підвалини безпеки і національного, і глобального розвитку.

(Закінчення на 4-й стор.).

Чи є у нас державна аграрна політика?

7

Як оздоровити підприємства

9

! У номер

Орали під злагоду. Посіяли розбрат

Саме за таким сценарієм проводять «польову кампанію» проти вищого законодавчого органу деякі владні структури, відзначив на нараді голів комітетів та лідерів фракцій Олександр Ткаченко. Голова парламенту коротко підбив підсумки діяльності Верховної Ради за рік, зупинившись на питанні її авторитету. Попри відомі політичні баталії Верховній Раді 14-го скликання вдалося прийняти багато важливих законодавчих актів. І це очевидно. Однак, на жаль, останнім часом знову посилилася тенденція в усіх бідах звинувачувати депутатів. У багатьох засобах масової інформації, лояльних до Банкової, робота законодавчого органу подається тільки в негативному забарвленні. «Приниження парламенту — це приниження українського народу», — підкреслив Олександр Ткаченко. На лицемірні заклики до співпраці депутатський корпус має відповісти єднанням у стінах парламенту: не можна допустити, «щоб збанкрутілі політики дезінформували народ».

(Закінчення на 2-й стор.).

Штаб-квартира сербської поліції та федеральне МВС стали першими об'єктами бомбардування центру Белграда

Фото АП.

Хроніка останніх днів агресії

- Авіація НАТО продовжує бомбардувати Белград. Зруйновано МВС, штаб-квартиру поліції і ТЕЦ.
- У великодній ранок авіація завдала серію ударів по всій території Югославії.
- Папа Римський закликав вірників молитися «за мир на Балканах».
- У сербському місті Нови-Сад зруйновано другий міст через Дунай.
- Косово залишили вже понад 315 тисяч біженців.
- Представники Пентагона заявили, що в адміністрації США і НАТО немає намірів проводити наземні операції в Косово.
- Югославія вимагає термінового скликання Ради Безпеки ООН з огляду на зруйнування ділянки югославської залізниці.
- США ухвалили рішення про передислокацію до Албанії 24 бойових вертольотів «Апач» та 18 установок залпового вогню.

P.S.

- *Тривають пошуки рибалок, які 28 березня вийшли в море біля кримського селища Курортне.*
- *До 20 травня відключено від мережі 3-й енергоблок Запорізької АЕС.*
- *Унаслідок повені у Волинській області залишаються підтопленими 20 будинків у трьох населених пунктах.*

У Білій Церкві Київської області під час пожежі троє загинули

У номер

Щоб життя увійшло в нормальне русло

Заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук під час чергової поїздки до Закарпаття побував на відкритті школи у селі Великий Раковець —Полянки (Іршавщина). Разом з народним депутатом Григорієм Суркісом (виборчий округ № 71) Віктор Медведчук вивчав проблеми інвестування в економіку Закарпаття, введення в дію нових об'єктів соціальної сфери, газифікації населених пунктів, відбудови зруйнованого повінню житла та протипаводкових споруд.

Григорій Суркіс прийняв виборців Мукачівщини, Воловеччини та Свалявщини. Зокрема, у Сваляві він цікавився проблемами, пов'язаними з нормальним функціонуванням стадіону, що був підтоплений під час повені, колишнього будинку культури, а у Воловці — центральної районної лікарні.

В Іршаві та Мукачевому діють представництва народних депутатів, що постійно працюють над розв'язанням проблем виборців, тому Віктор Медведчук та Григорій Суркіс мають більше часу й можливостей зосередитися на глобальніших питаннях своїх округів — створенні нових робочих місць, якнайшвидшого подолання наслідків листопадової повені та лютневих снігопадів.

Орали під злагоду. Посіяли розбрат

(Початок на 1-й стор.).

Робота Верховної Ради стала ефективнішою, вважає її Голова. Цього вдалося досягти завдяки кращій організації праці, зокрема розгляду питань за тематичними блоками. Вже обговорено чотири такі блоки: інформаційної політики, оборони і національної безпеки, соціальних питань, економіки та податкової політики. Усього за минулий місяць розглянуто 120 законопроектів.

У квітні в пленарному режимі депутати працюватимуть два тижні. Розклад буде більш ніж напружений. Крім того, в сесійному залі проведуть нараду з працівниками секретаріатів комітетів: на ній аналізуватимуться творчий доробок і плани кожного профільного підрозділу Верховної Ради. Аналізувати є що: багато законопроектів лежать без зрушень ще з минулого скликання, деякі закони з пізнішими численними доповненнями потребують оновлених варіантів.

На цей тиждень заплановано 47 питань: згідно з попереднім порядком денним депутати вівторок присвятять економіці, середу — правовій політиці і державному будівництву, четвер — соціальним проблемам, п'ятницю — екології і ядерній безпеці. Особливо напруженою має бути середа: парламентарії планують розглянути 15 складних питань з кількома альтернативними проектами (серед них судоустрій, референдум, нотаріат). А найгарячішою атмосфера сесійного залу буде, напевно, у вівторок: на сьогодні передбачено обговорення майбутніх відносин України з НАТО.

Президентське «так» зростанню цін

Президент України Леонід Кучма застосував право вето до прийнятого Верховною Радою закону, що забороняє підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги населенню та проїзд громадським транспортом до погашення заборгованості з соціальних виплат. Повернувши до парламенту зі своїми зауваженнями закон про внесення змін до Закону «Про ціни та ціноутворення», як повідомляє прес-служба глави держави, Л. Кучма зазначив, що, вносячи зміни до закону, Верховна Рада перевищила свої конституційні повноваження і фактично взяла на себе повноваження виконавчої гілки влади.

Президент також звернув увагу на те, що прерогативу Кабінету міністрів у сфері ціноутворення підтвердив Конституційний суд своїм рішенням від 2 березня 1999 року. Однак, судячи з налаштованості народних депутатів, Верховна Рада намагатиметься подолати президентське вето.

✔ Фотофакт

Працівники фірми «Укрреставрація» проводять профілактичний огляд будинку Верховної Ради.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

МПА: обличчям до реалій

Історичний ракурс

Після розпаду Радянського Союзу сталося руйнівне відкочування від колишньої єдності в дезінтеграційному напрямі. Розпався колись єдиний народногосподарський комплекс. Як наслідок, втрачено виробничі зв'язки, що призвело до масової зупинки промислових підприємств.

Сталося це в більшості пострадянських держав. Різко зменшилися обсяги взаємної торгівлі. Встановлено нездоланні для виробників митні та інші бар'єри. В торгівлі досить часто застосовують норми, здавна притаманні відносинам між ворожими державами.

Слід сказати про те, що саме українська виконавча влада демонструвала на початку 90-х років зразки антиінтеграційного підходу. Найістотнішим моментом при цьому є те, що тривалий час Україна залишається тільки абстрактним членом Співдружності Незалежних Держав. Як інакше можна назвати статус асоційованого члена для другої за своїм економічним і ресурсним потенціалом країни СНД?

І аж ніяк не вписується в рамки нормального світосприйняття будь-якого політика—патріота своєї країни те, що більш як два роки тривав процес ратифікації масштабного договору між Російською Федерацією та Україною.

Ефект каталізатора

Знадобилися й справді сміливі, рішучі й багато в чому безпрецедентні зусилля делегації Верховної Ради України в Москві на чолі з її Головою О. Ткаченком, аби розірвати кільце дезінтеграції та розколу. Скориставшись своїми політичним та особистим потенціалом у комплексі з авторитетом свого народу та держави, керівник українського парламенту зумів переконати наших російських колег у питанні голосування щодо ратифікації україно-російського договору, потребу в якому розуміє кожний поміркований політик з прагматичним способом мислення. Можна сказати, що потужна постать Голови Верховної Ради України буквально проламала політичну гру противників ратифікації договору.

Найвища законодавча влада України випередила виконавчу гілку влади в розвитку на новому якісному рівні відносин з Росією, проголосувавши за вступ Верховної Ради України до МПА.

Свою наполегливість у розв'язанні інтеграційних проблем український парламент продемонстрував під час нещодавнього голосування щодо додатків до україно-російського договору, які стосуються статусу Севастополя та Чорноморського флоту Російської Федерації на нашій території.

Повною мірою до порівняльних переваг українських законодавців ми маємо підстави зарахувати й те, що засідання МПА, яке щойно завершилося в Санкт-Петербурзі, на відміну від саміту СНД, зуміло ухвалити спільну заяву щодо подій в Югославії та довкола неї.

Так, на засіданні, учасником якого мені пощастило бути, також лунали думки, які йшли врозріз з уявленнями більшості. Представник Грузії, зокрема, практично висловився на підтримку дій НАТО щодо Югославії. Проте багато в чому завдяки саме позиції української делегації на чолі з Олександром Ткаченком Заяву МПА про неприпустимість застосування військової сили в Югославії, витриману в найкращих традиціях дипломатії і разом з тим рішучу, було прийнято.

На засіданні МПА, зрозуміло, завжди і в усьому домінували економічні питання і проблеми співробітництва народногосподарських комплексів. Саме тому цілком виправданою здається фраза лідера найбільшої фракції Верховної Ради України П. Симоненка про те, що своїм вступом до МПА «Україна потрапила в «десятку». Врешті-решт, ніхто не виявляв ані бажання, ані прагнення підминати під себе українську незалежність. Не було й ультрареволюційних заяв про відновлення такої собі подоби Радянського Союзу, які надто відлякують деяких українських депутатів від повноправного і повнокровного співробітництва в рамках СНД. Зате повною мірою було присутнє прагнення до спільної роботи на благо своїх народів. Будь-яке з обговорюваних питань порушували в контексті соціально-економічних пріоритетів. У цьому, певне, головний успіх форуму парламентаріїв у Санкт-Петербурзі.

Що ж до причин безперечного зрушення на краще, то, гадаю, висловлю не лише власну думку, а й точку зору ряду народних представників інших країн СНД, заявивши про те, що вступ України до МПА став каталізатором в інтеграційному розвитку країн СНД, відродженні економічних потенціалів наших держав.

До Брюсселя не підпускають

Уже кілька років тривають розмови про потребу зближення України та Європейського Союзу. Багато хто вже забув про те, що деякі представники виконавчої влади відверто казали про можливість асоційованого членства України в західноєвропейському інтеграційному об'єднанні. І якщо щось змінилося, то тільки в гірший бік. Під різними приводами обвинувачувального характеру нас і на сантиметр не підпустили ближче до Брюсселя.

Ще менше виправдовує себе наполеглива ставка на таку форму інтегрування у світове економічне товариство, як отримання кредитів від міжнародних валютно-фінансових інститутів. Кожний долар тут треба не лише повернути з відсотками, а й при цьому їхні керівники і розпорядники буквально диктують нам форми і навіть норми поведінки. Про рівність казати в такому разі може хіба що надто наївний.

Потреба в приєднанні до інтеграційного процесу від цього не стає нижчою. Відмовитися — означає на багато років законсервувати наше економічне відставання.

Іншого шляху, крім зближення в рамках СНД, нині немає. Народ України це зрозумів трохи раніше від політиків. Сказав своє вагоме слово парламент. Черга за виконавчими органами влади.

Адже на Заході не чекають ні наших товарів, ні послуг.

Кажуть про бажання допомогти нам у подоланні відсталості, але всіляко і під різними приводами стримують своїх інвесторів від капіталовкладень у технологічні галузі нашої промисловості. Один із приводів відомий усім і кожному. Йдеться про поганий інвестиційний клімат в Україні та несвоєчасності багатьох із наших законів. Майже завжди в поясненнях присутня теза про підвищений ризик для зарубіжного інвестора.

Але коли подивишся на шикарні споруди та сучасне обладнання тютюнових підприємств, збудованих здебільшого за рахунок зарубіжних інвесторів, дедалі більше починаєш розуміти не тільки політичну причину того, що відбувається. Ми не потрібні Заходу як потенційний конкурент на ринках високотехнологічних і наукоємних товарів і послуг. Роль, що нам відводять, — ринок збуту продукції Заходу і сировинний додаток для економік розвинених країн.

Отож, ми ще раз переконалися в тому, що багатовекторність нашої інтеграційної політики не дає очікуваних результатів. Реальним залишається тільки один вектор — у напрямі наших колишніх партнерів по Радянському Союзу.

Звісно, при цьому ми просто зобов'язані зважати на деякі, до речі, пов'язані з будь-яким географічним напрямом інтеграції, труднощі щодо реалізації такого вибору. Так, не всім в Україні до вподоби об'єктивно зрозумілий факт прагнення Росії грати якщо не верховну, то дуже важливу роль у світових політичних і військово-політичних процесах. Але хто сказав, що у Верховній Раді України на нього не зважають? По-різному сприймають СНД у регіонах України.

Але, знову-таки, український парламент та його керівництво усвідомлюють необхідність бути особливо обережними з рішеннями політичного та військово-політичного характеру. Зростає розуміння такого підходу і в самій Росії. Відчули ми це і в Санкт-Петербурзі. Економічні питання практично не супроводжувалися політичними вимогами або тиском з проблем створення наддержавних структур з вирішальними правами. Навпаки, російські парламентарії схильні розділяти наше занепокоєння політизацією деяких найпростіших проблем розвитку торговельно-економічних відносин.

Безперечність економічної взаємозалежності країн і народів світу сьогодні не викликає сумнівів. Керівництво українського парламенту глибоко розуміє світовий досвід, що показує наявність цілої низки складних проблем у розвитку всіляких інтеграційних процесів. Відомо, що багато з них обумовлено вже самою приналежністю країн-учасниць до різних типів супердержави, середні та малі країни, які мають часто непорівнянні політичні цілі.

Враховується і різний внутрішній стан суспільств, становище в регіонах країн-партнерів, наявність чи відсутність у них проблем у відносинах з третіми країнами.

Не менш важливими видаються і такі складові інтеграційного процесу, як внутрішня політико-правова інтегрованість конкретного суспільства та наявність (чи відсутність) у ньому політичних партій або об'єднань, ідеологія яких ґрунтується на територіальних претензіях до інших країн.

Береться до уваги і той беззаперечний факт, що «відновлення у чистому вигляді» втрачених зв'язків у рамках колишнього СРСР сьогодні просто неможливо: з початку перебудови 80-х років і особливо з моменту розпаду СРСР у країнах—учасницях СНД відбулися й далі відбуваються необоротні структурні та інші зміни.

І тільки в цьому контексті йдеться про подальший економічний розвиток і форми інтеграційної співпраці. Народні депутати, які розділяють позицію Голови Верховної Ради, виходять з верховенства таких проблем щодо країн СНД, як спільний ринок капіталів, спільний ринок праці, спільний ринок товарів і послуг, аграрний ринок, єдиний науково-технічний простір, Митний і Платіжний союзи тощо.

Саме така інтеграція і знайшла очевидну та першочергову підтримку на форумі МПА в Санкт-Петербурзі.

Валерій КОЛОМОЙЦЕВ,
народний депутат України, доктор економічних наук, професор.

На Заході не чекають ні наших товарів, ні послуг

Національний банк і стратегія грошово-кредитної політики

Дещо з історії

Під час проведення у 1996 році Міжнародної економічної конференції народний депутат України Сергій Терьохін обрав епіграфом до свого виступу мудрий вислів Шанріу Судзукі: «Розум початківця бачить багато можливостей, а розум досвідченої особи — тільки кілька». Намагаючись пояснити основні тенденції у грошово-кредитній та фіскальній політиці держави протягом 1991—1995 років, відомий економіст і політик завершив свій виступ словами: «Дуже відповідально і професійно приємно будувати новий дім». Знаменно те, що до прийняття нової Конституції України залишалося менш як місяць.

Інший учасник конференції аналізував монетарну політику України за 1995 рік. Це був голова правління Національного банку України Віктор Ющенко, який стверджував: «Ми були і залишаємося категоричними противниками досягнення стабілізації грошей шляхом тривіального «стиснення монетарної маси». Це не наш підхід. Ми аж занадто добре усвідомлюємо, що він може давати позитивні результати лише у «старих» державах з добре розвинутими ринковими механізмами».

І ось уже настав 1999 рік...

Петро ПОРОШЕНКО

Анатолій СЕЛІВАНОВ

Нацбанк — служка двох панів?

З часу розробки і прийняття Верховною Радою України в першому читанні проекту закону «Про Національний банк України» минуло вже багато часу. Цілком слушно в листопаді цього року в посланні до Верховної Ради України Президент Леонід Кучма звернув увагу на те, що не можна далі зволікати з остаточним прийняттям цього важливого закону. Але в законодавчому процесі є не тільки суб'єктивні, а й об'єктивні обставини. До них належать визначення концептуальної моделі функціонування Національного банку та створення системи управління ним.

Ось чому принципово важливим залишається корінне питання щодо державно-правової природи Національного банку. Чи слід його вважати органом держави, чи, може, він стане звичайним державним органом, який опиниться в системі органів виконавчої влади і буде юридично зобов'язаний обслуговувати дефіцит державного бюджету і борги уряду? Якщо прийняти такий концептуальний підхід, то природно постає запитання: з якою метою Конституція України (стаття 93) закріпила за Національним банком право законодавчої ініціативи? Чому Національний банк визначений у Конституції (стаття 99) як центральний банк держави, а не грошово-кредитної системи? Чи не тому, щоб уникнути прямої залежності Національного банку від державної виконавчої влади, згідно з пунктом 18 статті 85 Конституції України голову Національного банку України призначають та звільняють з посади Верховною Радою за поданням глави держави?

Отже, Конституція України заклала основи правового статусу Національного банку, основною функцією якого є забезпечення стабільності грошової одиниці. У законопроекті, прийнятому Верховною Радою України в першому читанні, компетенція Національного банку як органу держави отримала оптимальне й повне відображення, а економічна самостійність за статусом є гарантією, потрібною для проведення ним твердої грошово-кредитної політики.

Загальним для всіх країн зі стабільною грошово-кредитною системою та економікою є єдині принципи, за якими центральний банк — «банк банків» — здійснює свої функції і повноваження незалежно від державних виконавчих і розпорядчих органів, не відповідає за політику уряду і монопольно здійснює емісію національної валюти.

Тому природно було розробити такий консолідований акт, щоб усі питання управління Національним банком здобули відображення у статутних нормах проекту закону «Про Національний банк України».

Рада як стратегічний партнер

Рада Національного банку у прийнятому в першому читанні законопроекті посіла місце стратегічного суб'єкта в системі Національного банку, бо Конституція України поклала на неї відповідальність і за розробку основних засад грошово-кредитної політики, і за здійснення контролю за її проведенням.

Разом з тим не можна не побачити, що в частині другій статті 100 Конституції України йдеться про те, що правовий статус Ради Національного банку визначається законом. Відсутність у тексті Конституції прямого посилання на «спеціальний» або «окремий» закон свідчить про єдину юридичну категорію «закон», яка стосується і визначення статусу Ради Національного банку в контексті зі статусом Національного банку України.

Начебто досить просте питання можна розуміти і підходити до його розв'язання з різних точок зору. Тобто не можна однозначно стверджувати, що статус Ради і Національного банку мають регулюватися тільки одним законом, як і не можна Раду Національного банку визначати ще одним органом держави, незалежним від діяльності власне Національного банку.

Пояснити це можна, звернувши увагу на конституційну назву стратегічного суб'єкта грошово-кредитної політики, коли у словосполученні «Рада Національного банку України» відбулося таке змістовне поєднання. Цей орган з особливими функціями та повноваженнями охоплює весь цикл стратегічно-наглядової функції держави — від розроблення основних завдань до контролю за проведенням грошово-кредитної політики центральним банком держави. Тобто можна зробити висновок, що Рада є аналітично керуючим органом Національного банку, його стратегічним партнером, який відповідає за визначення засад і проведення банком грошово-кредитної політики в державі.

Звернімо увагу на те, що право законодавчої ініціативи Конституція України (стаття 93) надала Національному банку, а не Раді Національного банку, визначений порядок формування складу Ради передбачає однакове право Президента України і Верховної Ради України призначати відповідно половину складу Ради.

Проблема може поставати в такій площині: чи може Рада контролювати і втручатись у діяльність банку в повному обсязі?

Торкнувшися змісту конституційних норм, які передбачали дворівневу функціональну структуру управління Національним банком, важливо підійти до концепції статусу Ради як особливого органу Національного банку із спеціальним призначенням. Статус Ради може бути визначено як органічну частину закону про Національний банк, а може бути врегульовано і окремим (спеціальним) законом.

Більш важливий і принциповий концептуальний підхід до статусу Ради Національного банку з таких позицій: першої — унітарності цього органу або другої — визнання Ради органічним елементом верховенства в банківській системі, в центрі якої — Національний банк України.

Прийняти другу позицію схиляє нас ще й те, що Конституція України передбачає статус керівника Національного банку України як голови саме банку, а не голови правління чи ради директорів департаментів Національного банку України. У розумінні наукового тлумачення можна побачити невипадковість саме такого підходу до конституційного визначення цієї посади, а передбачувана особливість статусу і верховенство функцій вищої посадової особи в системі Національного банку та всій банківській системі. Тобто здійснення функцій і повноважень голови Національного банку, за передбаченням цієї конституційної категорії, не може бути покладено на будь-яку іншу особу органу колегіального управління (заступника, члена правління). Теорія державного управління у такому разі вказує, що голова Національного банку не може передавати або делегувати свої повноваження будь-якій іншій керівній особі банку, бо тільки голова несе повну політичну і юридичну відповідальність перед Президентом України і парламентом за наслідки проведення грошово-кредитної політики в державі. Особливий порядок звільнення з посади голови Національного банку України (пункт 18 статті 85 Конституції України) теж виокремлює цю державну посаду серед інших керівників органів держави.

Отже, можна дійти висновку, що саме голова Національного банку України має очолювати Раду Національного банку за своїм конституційним статусом і за посадою, що випливає саме з аналізу конституційних положень Основного Закону України.

Статутне право, яке виходить з принципів правового регулювання статусу і взаємовідносин державних органів, пред'являє вимоги до організаційної єдності системи органів Національного банку. Тобто Рада Національного банку, як стратегічний партнер Національного банку, органічно з ним поєднана відповідальністю за розробляння і проведення грошово-кредитної політики. А покладений Конституцією України контроль за реалізацією цієї політики є певною гарантією зниження інфляції та стабілізації вартості національної валюти.

За «стандартами» ЄС

Переконливим прикладом для вибору такої моделі побудови керівних органів Національного банку України можуть слугувати зміни в законодавстві Іспанії, Португалії, Польщі, Франції та інших країн Європейського товариства. У 1998 році Іспанія, центральний банк якої до останнього часу вважався недостатньо незалежним, внесла необхідні зміни до Закону «Про автономію Банку Іспанії». Навіть лейбористський уряд Великобританії, де банк Англії більш як 50 років підпорядковувався казначейству, 1997 року прийняв рішення про надання незалежності центральному банку.

Отже, перед законодавцем завжди стоять складні завдання, коли йдеться про розробку правового статусу нового органу і визначення його місця у владному механізмі, де формується висока політика, а тим більше у такій відповідальній сфері, як грошово-кредитна.

Але важливіше, поряд з визначеними нормами матеріального права природи Національного банку, його органів, функцій та компетенції, є врегулювання процесуальними нормами зовнішніх та внутрішніх сфер правовідносин. Ідеться про встановлення порядку прийняття рішень Радою Національного банку, проведення узгоджень та консультацій з Верховною Радою, Президентом та урядом України, іншими органами виконавчої влади — все це, на наш погляд, можна було б урегулювати саме окремим законом.

Висновок наших досліджень щодо статусу Ради Національного банку можна сформулювати так, що законом справді треба забезпечити незалежність центрального банку держави, його провідну роль у забезпеченні стабільності національної валюти, обслуговуванні економічних процесів та сприянні розвитку матеріальної основи країни.

Від складу Ради та її впливу на фінансове здоров'я економіки залежить забезпечення професіоналізму та політичної нейтральності, яка має сприяти призначенню цього важливого органу у здійсненні грошово-кредитної політики держави, створенню умов служіння Національного банку України інтересам суспільства.

Петро ПОРОШЕНКО,
народний депутат України, голова підкомітету з питань цінних паперів, фондового та інвестиційного ринків Комітету з питань фінансів і банківської діяльності;
Анатолій СЕЛІВАНОВ,
доктор юридичних наук, професор.

Заява

фракції Прогресивної соціалістичної партії України «Про політичну відповідальність фракцій Верховної Ради України за вирішення питання про розрахунки за електроенергію»

Чинником національної небезпеки в Україні сьогодні став стан справ в електроенергетиці України (особливо в атомній енергетиці). Існуюча схема розрахунків за спожиту електроенергію і умови діяльності генеруючих підприємств енергосистеми довели свою неспроможність забезпечити надходження коштів на рахунки фактично працюючих підприємств. Так, 28,1% сплачених споживачами коштів за 11 місяців 1998 р. енергогенеруючі компанії взагалі не отримали. І відбувається така ситуація передусім через поведінку приватизованих обленерго, через відсутність державного контролю за рухом коштів на енергоринку. Відповідно нема механізмів для фінансування належних заходів для підтримки в безпечному стані матеріальної основи електрогенеруючих підприємств, виплати заробітної плати трудовим колективам електростанцій, що є другим головним чинником забезпечення надійної роботи енергосистеми. Продовження діючих умов розрахунків за електроенергію призведе до банкрутства підприємств, непередбачених катастроф (аналогічної Чорнобильській). І це несе загрозу не лише Україні, а і Європі в цілому.

19 березня 1999 р. Верховна Рада України мала змогу поставити під державний контроль і врегулювати проблеми розрахунків за спожиту електроенергію. Але позиція фракцій комуністів, «Громади», «Батьківщини», СДПУ (о), Руху, соціалістів і селян законсервували існуючий стан справ на догоду посередницьких структур, приватизованих обленерго та підтримання хаосу на енергоринку, який вигідний кримінальному капіталу. Вони відхилили законопроект, який робив перший крок у наведенні порядку на енергоринку.

Ми звинувачуємо ці фракції та покладаємо на них усю відповідальність за зростаючу небезпеку в державі і неминучий економічний, екологічний, фінансовий та соціальний колапс в Україні.

Володимир МАРЧЕНКО,
голова фракції ПСПУ.

19.03.99.

За наслідки відповідає голова

У номер

✔ Суми

Володимир Щербань знову керує областю. Тепер Сумською

У владних коридорах Сумщини нині легке сум'яття і велике здивування: без достатніх підстав (у зв'язку з переходом на іншу роботу) спішно відправлено у відставку голову Сумської облдержадміністрації Марка Берфмана, який доклав чимало зусиль для економічної стабілізації в регіоні. На вакантне місце Леонід Кучма призначив народного депутата України, лідера Ліберальної партії донеччанина Володимира Щербаня. Нового керівника держадміністрації сумчанам під час одноденної робочої поїздки представив Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко.

Злі язики подейкують, що посадова рокіровка проведена лише з однією метою — заради зміцнення в регіоні напередодні майбутніх виборів Президента нашої держави позицій нинішнього. Однак громадськість Сумщини сподівається, що такий виважений політик, як Щербань, сконцентрує свої зусилля передусім на відродженні потужного виробничо-промислового потенціалу регіону та поліпшенні добробуту населення.

✔ Тернопіль

Політикам кортить командувати...

Четверта сесія Тернопільської обласної ради проходила без особливої напруги. Депутати, вперше випробувавши електронну систему голосування, затвердили виконання бюджету минулого року та прийняли на нинішній у розмірі 208067 тисяч гривень (без програми соціально-економічного розвитку). Після доопрацювання програму розгляне наступна сесія.

Разом з іншими питаннями обговорено звернення координаційної ради політичних партій Тернопільщини про співпрацю з обласною радою.

Депутати наголошували: керівники політичних партій мають цікавитися життям області, роботою її представницького органу, вносити пропозиції. Однак вони проти, щоб лідери партій втручалися в діяльність депутатського корпусу. Одне слово, депутати вказали лідерам партій, більшість з яких програла попередні вибори, на двері. Бо охочих керувати в нашій державі достатньо. А коли доходить до роботи — ось тут і осічка...

✔ Луганськ

Героям Чорнобиля присвячується

Більш як 14 тисяч представників Луганщини брали участь у ліквідації аварії на ЧАЕС, близько 800 ліквідаторів уже померли. Нарешті, подвиг луганчан буде увічнено. Місцевий скульптор, заслужений художник України Євген Чумак завершив роботу над пам'ятником. Це — гранітна брила заввишки майже шість метрів, розколота надвоє. Над нею підіймається символічний ядерний гриб, а ядро символізує радіацію. На передньому плані — оголена постать чоловіка, напружена до неймовірних зусиль.

Пам'ятник буде встановлено у центральній частині міста. Його вартість не дуже велика, та все ж коштів не вистачає, всього сімдесят тисяч гривень. Місцева організація «Союз «Чорнобиль України» звертається до бізнесменів, меценатів з проханням допомогти.

На знімку: художник Євген Чумак біля своєї роботи.

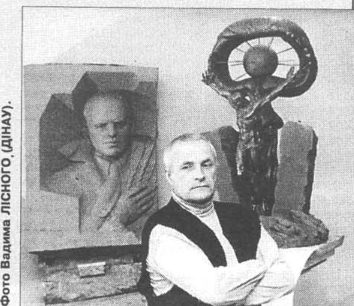
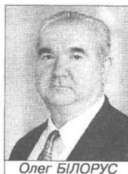

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

За фасадом

(Початок на 1-й стор.).

Олег БІЛОРУС

Маючи власну природу і мотиваційну основу —міжнародний розподіл праці, сучасні міжнародні економічні відносини отримали небачену раніше додаткову мотивацію — необхідність вирішення глобальних проблем сучасності, найголовнішими з яких є проблеми спільного виживання і спільного розвитку. Якщо в драматичному XX столітті провідні країни світу боролися за свою індивідуальну світову гегемонію політичними, економічними і воєнними методами, то в XXI столітті вони будуть боротися за світову гегемонію за допомогою інтеграційних формувань — таких, як ЄС, НАФТА, АТЕС, створюючи новий глобальний ринок, головними частинами якого будуть Європейський, Американський, Азіатсько-Тихоокеанський континентальні ринки. Вже в першій чверті XXI століття будуть сформовані основні контури світового ринку і системи глобальної економічної інтеграції. Саме вона визначатиме характер національного соціального розвитку і долю нових незалежних країн, які сьогодні проходять глибокі політичні, економічні й соціальні трансформації.

Кожна країна буде боротися за те, щоб ефективно ввійти в глобальний ринок і зайняти в ньому своє місце. Єдиним об'єктивним критерієм майбутньої ролі й місця національної економіки в складі глобальної економічної системи є міжнародна конкурентоспроможність національних економічних систем.

Найскладніші завдання в цьому плані стоять перед «новими ринковими» країнами, такими, як Росія, Україна, Казахстан та інші. Але взявши на озброєння застарілі й неефективні міжнародні стратегії — монетаристські стратегії МВФ і Світового банку, ці країни пішли по шляху саморуйнування і самознищення.

Небачений у світовій історії мирного часу обвал виробництва, натуралізація й бартеризація обміну, тотальне блокування економічного обороту і вільного руху капіталів та ресурсів, крайнє послаблення регулюючої ролі грошей — такі результати лібералізаційних і шокових стратегій, застосованих західними країнами і їх міжнародними організаціями проти колись економічно могутніх країн, які відмовилися від національних стратегій розвитку.

Оцінюючи результати міжнародних стратегій МВФ, відомий західний експерт С. Джордж ще в 1991 році заявив: «Модель застосовується вже 20 років; вона пішла на користь західним банкам, але зробила безнадійним становище майже скрізь, де застосовувалась... Висновок — політика провалилася, призвела до зростання бідності, розвалу економіки й антиємвеефівських бунтів у 12 країнах».

Альтернативою збанкрутілим монетарним міжнародним стратегіям мають стати національні стратегії трансформації економіки й соціально-економічного розвитку. В процесі їх формування необхідно знайти і врахувати об'єктивні довгострокові стратегічні інтереси провідних західних країн — партнерів по відношенню до країн перехідного періоду.

Захід своєю політикою не сприяє гармонізації світогосподарських відносин і не підтягує світ до власного економічного рівня. За фасадом доброчинної місії Заходу криються механізми небувало потужного перекачування ресурсів країн, що розвиваються, на користь високорозвинутих країн.

Загроза з боку Заходу для нових незалежних країн полягає і в тому, що сам Захід не має розумної довгострокової стратегії і часто-густо його політика є непередбачуваною. Відомі західні моделі саморегулювання суспільства не підтвердили своєї абсолютної ефективності. Звідси — пошуки шляхів поєднання саморегуляції і керованості західного суспільства. Звідси і сучасні великомасштабні процеси «соціалізації капіталізму», і пошуки нової якості розвитку. Очевидним є висновок, що Заходу досить своїх проблем і він не збирається підтримувати й вирощувати собі могутніх конкурентів в особі Росії та України, які в минулому демонстрували високу антизахідну мобілізаційну здатність і ефективність.

В результаті втрати керованості економікою і повного провалу внутрішньої соціально-економічної політики міжнародне економічне і політичне середовище довкола України погіршується. Україні загрожує не тільки повний економічний крах, але й дуже серйозна, хоч зовні лагідна, «оксамитова», міжнародна ізоляція.

Разом з тим «нова стратегія» Заходу на відчуження й ізоляцію більшості постсоціалістичних країн також приречена на історичний крах. Провідні дослідники сучасності цілком обгрунтовано дійшли висновку про інтегрованість і єдність світогосподарського розвитку і його нові виміри. Тому спроби одних країн розвиватися за рахунок інших, або без інших, у XXI столітті, з переходом до технотронно-інформаційної ери, приречені на провал. Трагічне XX століття стало останнім попередженням людству. Виживання людства, його розвиток можливі лише на базі єдиної для всіх глобальної демократії, а не дискримінації й експлуатації одних країн іншими. Зупинити процес внутрішньої демократизації посттоталітарних країн —згубна стратегічна помилка. Перехід від тоталітарного до демократичного суспільства неминучий. Та ще згубнішою політикою є стратегія Заходу, яку називають станом затриманої цивілізації по відношенню до країн перехідного періоду, в тому числі до України. Це фактично стара імперська політика стримування.

Єдино прийнятною міжнародною економічною стратегією в сучасних умовах, з моєї точки зору, є стратегія глобальної економічної демократії, ідеї якої знаходимо ще в Й. А. Шумпетера, одного з провідників «соціалізації капіталізму», класика сучасної соціал-демократії.

З переходом у XXI століття глобальне навколишнє економічне середовище для розвитку країн перехідної економічної системи різко ускладнюється. Людство практично вичерпало можливості необмеженого екстенсивного розвитку й постало перед лицем небачених загроз і катастроф. Давно доведено необхідність переведення виробничого розвитку в планетарному масштабі на «нульовий цикл», необхідність науково обгрунтованого обмеження споживання, пошуків нової якості життя. Однак у сучасних стратегіях провідних західних країн ми не бачимо спроб виявити межі виробничої діяльності людства і прийняти їх. Розвинуті країни борються за лідерство в світі і в своїх стратегіях продовжують лінію на розвиток «суспільства масового споживання», що веде до глобальної катастрофи. Людство, перетворившись на єдину світову функціональну систему, переживає світову системну кризу.

Мине ще півстоліття, а може, й більше, поки світове співтовариство змушене буде відкинути неприйнятні стратегії і цінності, які підривають основу спільного виживання і збалансованого прогресу для всіх. Сюди відносяться і стратегії «масового споживання», і загальна меркантильна свідомість, і, особливо, національний та державний егоїзм і деспотизм. Найбільшою проблемою стануть конфлікти загальноцивілізаційних цінностей. Боротьба між ними загрожує великими цивілізаційними війнами. Згадане особливо стосується і нашого Східноєвропейсько-Євразійського регіону, на якому розгортається небачений в історії експеримент ретрансформації від тоталітаризму до демократії, від системи економічної деспотії до соціально орієнтованої ринкової економічної демократії початку постіндустріального технотронно-інформаційного суспільства.

Тільки відроджені й економічно сильні трансформаційні країни можуть ефективно, з користю для себе інтегруватися в економічні системи Заходу. Інтеграція України і Росії в нинішньому жалюгідному стані є злоякісною, контрпродуктивною і принизливою для них, бо це, по суті, інтеграція постіндустріальних напівколоній. Аналіз подій останнього десятиліття показує, що Україні і Росії Захід готує роль придатків та індустріальних смітників. Сьогодні вже йдуть пропозиції і про продаж «національних квот» забруднення навколишнього середовища на багато років наперед. Стратегічна мета Заходу — подальша деіндустріалізація й ослаблення Росії та України, загроза об'єднання яких для Заходу ще існує. Вони ще довго будуть проти неї боротися.

За оцінками зарубіжних і вітчизняних експертів негативні соціально-економічні наслідки західних трансформаційних стратегій в Україні не є тимчасовими кризовими явищами. Вони довершують картину повної системної деградації суспільства, яка означає історичний відкат і втрату перспективи для цілих поколінь. В результаті **сучасна економіка України вже нездатна до повного самовідродження**. Тому багато хто з експертів вважає, що початковий імпульс позитивним змінам в економіці України лежить тепер не в економіці, а в політиці і через неї в соціальній сфері. Україні потрібна нова державна ідеологія, нова політична стратегія, що базується на економічній демократії, на повній мобілізації ініціативи і господарській самодіяльності населення, на довірі народу до свого уряду. Антикризовий потенціал і потенціал саморозвитку України, незважаючи на руйнування, все ще залишається дуже значним. При цьому головною передумовою його реалізації є **вдосконалення системи державного менеджменту** в сфері трудових процесів, відродження національного виробництва, національного внутрішнього ринку і стимулювання процесів внутрішнього споживання. Сьогодні, як ніколи, Україні потрібна надзвичайна стратегія національного порятунку.

Нав'язавши нинішнім «партіям влади» України стратегії державного дерегулювання економіки, децентралізації, лібералізації цін і ринків, податкового і соціального тиску, Захід домігся не лише руйнації виробництва і ліквідації національних ринків, а й руйнування державних захисних механізмів. Велику шкоду усунення держави від регулювання й управління економікою в трансформаційних країнах (Україна, Росія та ін.) визнають навіть провідні експерти Заходу. Так, Д. Сорос вважає, що «... передчасне рішення про децентралізацію економічного управління великою мірою сприяло розвалу економік пострадянських держав».

Тільки сильна реформаторська національна модель стратегії мобілізаційного типу може врятувати Україну, Росію та інші пострадянські країни від повної деградації. Надії на саморегулювання псевдоринкової економіки не було і немає. Всі успішні нові індустріальні країни пройшли трансформації під керівництвом держав.

Управління державним сектором економіки, повністю втрачене в Україні, повинно бути прямою і постійною функцією уряду. Велика приватизація означає руйнування

Антикризовий потенціал усе ще значний

доброчинної місії Заходу

приховані механізми потужного перекачування ресурсів

стратегічно важливих підприємств. На Заході недаремно зберігають великий державний сектор як гарантію змішаної економіки, кожен сектор якої виконує свої специфічні функції. Сучасна економіка Заходу виглядає «як соціалізм для великих фірм і як вільне підприємництво для дрібних». Тому для таких країн, як Україна і Росія, стратегічно важливо не руйнувати великі державні підприємства, а сприяти створенню мільйонів підприємств малого і середнього бізнесу, які дадуть нові робочі місця. У стратегічній програмі України малий бізнес на нинішньому етапі може стати великим і відновить економічну велич України.

Особливо важливим є створення сприятливого для зарубіжних інвестицій і стабільного національного економічного законодавства. В Україні, де запроваджена пригнічуюча податкова система, річні зарубіжні інвестиції на душу населення не перевищують 4—5 доларів. Це інвестиційна пустеля та інвестиційний вакуум.

Докорінна зміна економічних стратегій більшості центрально- та східноєвропейських держав до середини 90-х років при збереженні основних монетаристських елементів означала радикальний політичний поворот від монетаризму в бік соціал-демократії та кейнсіанства. Гола ринкова орієнтація була замінена соціально-ринковою стратегією з метою побудови змішаної соціально-ринкової економіки сучасного західноєвропейського зразка, конкурентоспроможної в глобальних вимірах. Держави і уряди взяли на себе повну відповідальність за економічну долю своїх країн. Реформи набули соціального характеру. Соціальний захист населення став їх важливою складовою. А це сприяло політичній стабілізації та консолідації суспільства.

Згідно зі своєю політикою селективного (фактично дискримінаційного) підходу, Захід нав'язав Україні і Росії поетапні, а не синхронізовані стратегії розвитку. Спочатку фінансова стабілізація (з блокуванням виробництва і експорту, зубожінням населення та безробіттям), потім макроекономічна стабілізація з можливим економічним зростанням (яке не настало), а вже потім структурна перебудова. За оцінкою ряду відомих економістів України, така стратегія нав'язана нам для завершення методом ілюзорної стабілізації розвалу індустріального, а особливо науково-технічного потенціалу країни, а з ним — військово-промислового комплексу і України, і Росії. З цим висновком геостратегічного характеру важко не погодитися. Світовий ринок зброї реально впливає на міжнародні економічні інтереси і стратегії. Наш військово-промисловий та оборонний потенціал руйнують свідомо і послідовно.

Сучасна соціально-ринкова економічна система вимагає не статичної, а динамічної економічної стабілізації. Всі економічно успішні країни застосовують відповідні механізми стратегії економічної динаміки, основи якої заклав ще автор концепції «довгих економічних хвиль» економіст М. Кондратьєв.

Відомий угорський економіст Я. Корнаї, звертаючись до керівників постсоціалістичної перехідної економіки, наполягає саме на відродженні виробництва і економічному зростанні як найважливіших пріоритетах. Він підкреслює: «Економічне зростання потрібно стимулювати не тоді, коли для нього складуться сприятливі умови і економіка стабілізується, а прямо зараз... Послідовність — спочатку стабілізація, потім економічне зростання — неправильна. Ці два завдання потрібно вирішувати одночасно. Інфляція, безробіття, бюджетний дефіцит — позбутися їх не вдається довгий час. Якщо ми хочемо перейти до фази економічного зростання лише після того, коли всі названі завдання будуть вирішені, нам доведеться чекати вічність».

Міжнародний досвід показує, що помірковані інфляція розширює національні ринки, а це збільшує попит як основу економічного зростання. Штучне придушення інфляції в Україні під тиском МВФ лише відкладає на потім довгообіцяне економічне зростання. Досвід післявоєнної Німеччини часів Л. Ерхарда показав, що цілком можлива додаткова цільова емісія грошей з розрахунком на зростання виробництва. Тому і Україні, і Росії доведеться радикально міняти монетарну політику, відмовившись від повальної демонетизації національного економічного обороту, рівень якої в Україні штучно підтримується на неприйнятному значенні в 14% при прийнятній нормі в 60—70%. Стиснення грошової маси — це не тільки знекровлення економіки, це інфляційна бомба. Не може бути виправдана і гола антидевальваційна практика державного керівництва України, яка заморожує експорт і відродження виробництва і зовсім не вирішує проблему стабільності й ефективності національної валюти.

Світовий досвід мобілізації національного капіталу треба використати в антикризовій політиці. Новим ринковим країнам потрібно невідкладно виробити стратегії розвитку джерел внутрішніх інвестицій, політику розумного використання заощаджень населення, стимулювання виходу тіньового капіталу на світло.

В умовах жорсткого стратегічного тиску і контролю з боку міжнародних політичних і фінансових угруповань (МВФ та ЄС) Росія і Україна виявилися нездатними ні до захисту національного виробника на внутрішньому ринку, ні до захисту свого експортера, ні до боротьби проти імпортної експансії. На цьому вони втрачають десятки мільярдів доларів щорічно. Підтримка і захист внутрішнього конкурентоспроможного виробника є обов'язковою вимогою національної стратегії, якщо вона зорієнтована на вирішення проблем міжнародної економічної безпеки країни.

Вивчення міжнародного досвіду і стратегій економічних трансформацій примушує зробити такий основний висновок. Рух усіх постсоціалістичних країн в бік соціально орієнтованої ринкової економіки є дійсно безальтернативним, але ринкове трансформування повинно забезпечуватись на основі розумного застосування гнучких стратегій і політик, базованих на використанні ефективного міжнародного досвіду. Вибір шляхів і методів трансформації у кожній державі свій і повинен базуватися лише на національних інтересах.

Олег БІЛОРУС,
народний депутат України,
член-кореспондент НАН України.

Дебати — кепський помічник прокурора

Противники наглядової функції прокуратури твердять, що вона є «винаходом» Радянської влади

Постійне очікування зміни правового статусу та функцій прокуратури не сприяє стабілізації її кадрів, підвищенню ефективності прокурорської роботи.

Основним об'єктом дискусії є так звана загальнонаглядова функція, що її здійснює прокуратура за рамками кримінального та цивільного судочинства і має своїм головним завданням утвердження в країні верховенства закону та зміцнення правопорядку. Противники цієї функції, домагаючись її скасування, стверджують, що вона є «винаходом» Радянської влади, одним із елементів адміністративно-командної системи. Другим звинуваченням, висловлюваним на адресу цієї функції, є твердження, що вона не вписується в інститути демократичної правової держави, суперечить її принципам. Чи так це?

Це твердження грунтується на двох постулатах. Перший полягає в тому, що прокуратура через функцію загального нагляду начебто втручається в діяльність господарюючих та інших суб'єктів і підмінює при цьому органи контролю та управління. Другий постулат виражається в тому, що прокуратура в рамках загальнонаглядової діяльності виконує правозахисну функцію, втручаючись тим самим у ту сферу правоохоронної діяльності, що в правових державах є прерогативою суду.

На оскарження першого постулату сказано й написано багато. На додаток до цього лише зазначимо, що думка про втручання прокуратури в діяльність інших органів та організацій пов'язана з нерозумінням суті прокурорського нагляду, що має лише одну мету: забезпечити повсюдно однакове і беззастережне виконання законів. Інакше закони, які незадовільно «працюють» сьогодні, перестануть «працювати» зовсім.

Зазначимо також і те, що тема про «невтручання» прокуратури сама по собі не нова. Вона існувала стільки, скільки існує загальнонаглядова функція прокуратури. Скарги на «втручання» прокурорів виходять на практиці, як правило, від тих посадових осіб, які законність намагаються підмінити доцільністю, а доцільність —нерідко особистою вигодою.

Об'єктивною гарантією проти гіпотетичного втручання прокуратури в діяльність інших органів у сфері господарювання та управління є сама прокурорська влада, яка, попри право прокурора стежити за повсюдним виконанням законів, власної влади практично не має. Виявивши порушення закону в діяльності, наприклад, господарюючого суб'єкта, прокурор не може усунути це порушення власною владою, бо такої влади в нього просто немає. Він може й зобов'язаний запропонувати це зробити самому органові або посадовій особі, котра допустила це порушення закону. І якщо остання відмовиться це зробити, прокурор має право звернутися до суду, і тільки рішення суду з цього питання є обов'язковим. Отож, ніякого диктату прокурора в рамках загальнонаглядової діяльності немає. Фактично має місце судовий порядок розв'язання правових спорів, в якому прокурор є лише стороною судового розгляду.

Винятком є тільки правова ситуація, пов'язана із застосуванням прокурором для усунення порушення закону припису. Ця вимога прокурора має імперативний характер, а тому справді може розглядатися як форма диктату з боку прокурора. Зважаючи, що цей засіб реагування прокурори застосовують у виняткових випадках, він не визначає характеру прокурорської влади, тим паче що це повноваження прокурора може бути у нього вилучено без шкоди для справи, що, до речі, вже давно зроблено в Російській Федерації.

Безпідставне також твердження, що правозахисна діяльність прокуратури, яку здійснюють здебільшого в рамках загального нагляду, «підміняє право громадян «на суддю», обмежує їх можливість оскарження до суду порушень закону.

По-перше, в демократичній правовій державі має бути «багатоканальна» система охорони та захисту прав людини. Громадянин повинен мати право і можливість вибору засобів захисту своїх законних інтересів. І якщо він вважає за доцільне звернутися до прокуратури по захист своїх законних інтересів, це його право. Тим паче, що прокуратура таку допомогу в окремих випадках може надавати значно швидше, ніж суд, і, що не менш важливо для багатьох наших громадян за нинішньої економічної ситуації, безплатно.

Другим моментом, що свідчить про безпідставність тези про підміну прокуратурою суду, є те, що в сфері правозахисної діяльності органи прокуратури також спираються на владу і авторитет суду. І якщо прокуророві вдається домогтися відновлення порушених прав громадянина без допомоги суду, то це відбувається лише тоді, коли орган чи посадова особа, яка допустила таке порушення, добровільно погоджується з пропозицією прокурора відновити порушене право людини.

Нарешті, посилання на те, що в демократичних країнах основним суб'єктом правозахисної діяльності є суд, а тому в нашій країні треба якнайшвидше обмежити правозахисну діяльність прокуратури, некоректне. Там є адміністративна юстиція: трудові, промислові, земельні, комерційні, торговельні та багато інших судів, що професійно працюють з переліченних питань. Щоб створити все це в нас, необхідні не тільки великі гроші, а й час. А людям потрібні правовий захист і допомога вже сьогодні, що й намагаються робити на практиці багато прокурорів у межах наданих їм законом повноважень.

Не відповідає дійсності і твердження про те, що радикальне реформування прокуратури, аж до ліквідації загальнонаглядової функції, — це вимога Ради Європи, продиктована бажанням привести прокуратуру України до європейської моделі. Це твердження надумане передусім тому, що такої моделі прокуратури просто немає. В будь-якій країні прокуратура — це інститут, породжений об'єктивними потребами історичного розвитку суспільства.

Цей висновок знайшов своє підтвердження в матеріалах міжнародного семінару на тему: «Прокуратура у правовій державі», що відбувся в січні 1997 року в Москві з ініціативи Ради Європи спільно з Генеральною прокуратурою Російської Федерації у рамках «Спільної програми комісії Європейського союзу та Ради Європи зі зміцнення федеральних структур, механізмів захисту прав людини та реформи правової системи в Російській Федерації». У підсумковому документі учасників семінару зазначено, що конституційний статус і компетенція інституту прокуратури можуть розрізнятися залежно від країни, її історії, правової культури та перебігу інституційної реформи.

Підкреслено також, що зміна статусу, структур, завдань і форм роботи прокуратури має відбуватися гармонійно, відповідно до змін судових і правових систем, частиною яких вона є, маючи на увазі, що головна мета при цьому — створення справжніх гарантій для забезпечення законності та правопорядку, а також здійснення ефективного захисту прав і свобод людини та громадянського суспільства.

Л. ДАВИДЕНКО,
доктор юридичних наук, професор;
Микола МИЧКО,
народний депутат України,
кандидат юридичних наук.

Хроніка. Факти. Події.

✔ Київ

Друзі пізнаються в біді

Цю тезу вже вкотре Греція підтверджує Україні. Адже вона допомагала нам після Чорнобильської катастрофи. А нині уряд Грецької Республіки надіслав гуманітарну допомогу для тих, хто постраждав від повені на Закарпатті. На прес-конференції у Міністерстві з надзвичайних ситуацій поінформували, що допомога прибула на місце призначення.

Це переважно медично-лікувальні препарати, зібрані грецькою недержавною організацією "Лікарі світу", а також ковдри, намети тощо. Загальна вартість допомоги — 590 тисяч доларів США. На Закарпатті буде ще й група лікарів, аби надати медично-лікувальну допомогу населенню.

— Ця допомога від щирого серця, — зауважив Посол Греції в Україні пан Дімітріс Контумас. — Ми впевнені: якщо щось трапиться у Греції, то Україна вчинить так само.

А на завершення прес-конференції заступник міністра з надзвичайних ситуацій Олег Гайдук висловив від імені міністерства подяку грецькій стороні. Він запевнив, що "гуманітарку" отримають саме ті, хто її потребує, і про це буде поінформовано посольство. Олег Гайдук повідомив, що у травні цього року плановано підписати двосторонню угоду між урядами України та Греції "Про співробітництво у галузі попередження промислових аварій, стихійних лих та ліквідації їхніх наслідків".

Олеся ЯХНО.

✔ Берлін

На ФРН очікує падіння економічного зростання

У цьому році на німецьку економіку очікує помітний спад. Такого висновку дійшли експерти Європейської комісії. За прогнозами на 1999 рік, очікується зниження економічного зростання до 1,7 відсотка. Минулого року цей показник становив у ФРН 2,8 відсотка. Експерти Європейської комісії обгрунтували свої песимістичні оцінки насамперед наслідками міжнародної економічної кризи. Німецький експорт до кінця 1998 року, зазначають вони, помітно скоротився, що призвело до значного падіння рівня валового внутрішнього продукту в останньому кварталі.

✔ Париж

100 тисяч іммігрантів на рік — не межа

1997 року до Франції прибули 102,5 тисячі іммігрантів. Це на 35 відсотків більше, ніж 1996 року, повідомило управління з питань народонаселення та міграції. Проте різниця може пояснюватися як новими методами підрахунку (кого включати, кого не включати), так і тим, що нинішній уряд здійснив кроки щодо визначення статусу великої кількості іммігрантів, які раніше були на нелегальному становищі. Однак, на думку фахівців, рівень у 100 тисяч іммігрантів на рік для Франції не є «надзвичайним» — він трохи вищий середнього.

✔ Берн

Подарунок на Великдень

Чоловік ставить останній з 1280 пакетів (у кожному пакеті по 30 розмальованих яєць), аби закінчити найбільшу у світі мозаїку з яєць площею 120 квадратних метрів. Майстри трудилися два дні, щоб устигнути закінчити її до Великодня. Вони вірять, що їхній «подвиг» занесуть до книги рекордів Гіннесса.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ», агентств «ІТАР-ТАКС» та «Сіньхуа».

Фото АП.

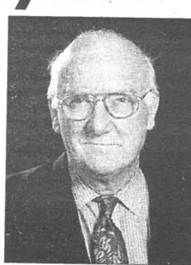
Президент ПАРЄ хоче краще нас зрозуміти

Сьогодні ввечері до Києва з офіційним візитом прибуває Президент Парламентської Асамблеї Ради Європи лорд Рассел-Джонстон.

Йому 66 років. Народився в Шотландії, має історичну освіту, за політичними поглядами — ліберал. Обирався до Європарламенту, був членом делегації британського парламенту в парламентських органах Західноєвропейського союзу та Ради Європи. У ПАРЄ очолював політичну групу ліберальних демократів і реформаторів, а також комітет з питань культури й освіти.

Президентом Асамблеї обраний на минулій сесії у січні. Одружений, має трьох синів. Любить читати, цікавиться фотографією, хокеєм на траві.

За кілька днів до початку візиту Президента ПАРЄ лорда Рассела-Джонстона в Україну кореспондент «ГУ» отримав змогу взяти в нього інтерв'ю по телефону.

— Пане президент, на минулій сесії ПАРЄ ухвалено резолюцію, де від України вимагається досягти «суттєвого прогресу» у виконанні зобов'язань, узятих під час вступу до РЄ, до кінця червня. Чи маєте ви вже якусь інформацію про цей прогрес?

— Поки що мене не інформували про якісь конкретні речі. Але, наскільки я знаю, 10—12 травня до вас мають прибути доповідачі ПАРЄ, отож вони зроблять висновки про виконання Україною останньої резолюції Асамблеї. Нагадаю, що зобов'язання були добровільно взяті Україною ще 1995 року після тривалих переговорів між вашою державою та Радою Європи.

— Інколи наші політики та офіційні особи характеризують політику Ради Європи щодо України як безпрецедентний тиск із метою випробування методів політичного впливу на нових членів РЄ. Що ви думаєте з цього приводу?

— Абсолютно не сприймаю таких звинувачень. Як я казав, 1995 року ми досягли угоди, і Україна запевняла, що здійснить обов'язкові для держави — члена Ради Європи кроки. І я вважаю цілком логічним, що через три роки ПАРЄ питає: які результати? Не думаю, що це несправедливий тиск або щось на зразок збирання данини.

— Є й інша думка: Рада Європи сповідує політику подвійних стандартів. Наприклад, у Туреччині досі не скасовано смертну кару, проте ніхто не намагається призупинити її членство; ваша держава, Велика Британія, хоча є членом РЄ півстоліття, але тільки нещодавно розпрощалася з вищою мірою покарання; Франція відмовляється підписувати Європейську хартію регіональних мов і мов національних меншин, та ніхто не має до неї претензій. Чому?

— Так, Туреччина не оформила скасування смертної кари законодавчо, хоча мораторій на страти існує там давно. Ця ситуація справді схожа на ту, що й в Україні. Але ми продовжуємо переговори з Туреччиною. Представники її парламенту запевняють, що незабаром смертну кару таки скасують. Наголошу: Рада Європи завжди лише закликає держави виконувати свої зобов'язання. Ми не маємо засобів примусу.

Тепер про Британію. Справді, лише рік (чи трохи більше) тому було скасовано смертне покарання за державну зраду. Але востаннє таку міру судді призначали аж 1945 року. А смертну кару загалом скасували ще 1967 року. Я був тоді членом парламенту і можу запевнити, що ухвалити це рішення було так само важко, як і нині новим членам Ради Європи. У нас були ті самі аргументи, застороги, які має проти скасування смертної кари більшість населення в Україні.

Щодо Франції, яка не підписує хартію регіональних мов і мов національних меншин. Річ у тім, що держава стала членом Ради Європи до того, як цю хартію започаткували. І після її підписання у французів виникнуть проблеми, пов'язані з потребою серйозного перегляду певних положень конституції. Але можу сказати: Франція сприймає цю вимогу Ради Європи і підпише документ.

Тож я не думаю, що є сенс казати про подвійні стандарти. Ми поступово працюємо з усіма країнами — відповідно до принципів, на які погоджуються усі члени Ради Європи.

— Однак через загальновідомі непорозуміння між Радою Європи й Україною у нас уже лунають заклики на кшталт: «Якщо Україну не розуміють на Заході, то нам слід повернутися на Схід...»

— Сподіваюся, цього не станеться. На мою думку, Україна історично є частиною Європи. І такі заклики нелогічні. Та й з'являються вони, очевидно, через недостатню розсудливість чи з браку знань та уявлень про європейські цінності. Єдине, що може допомогти в цій ситуації, — діалог. Ми повинні знати більше одне про одного. І це — одна з причин мого візиту.

— Які ваші плани на візит? Просто знайомство чи ви спробуєте підштовхнути представників нашого керівництва до активнішого виконання Україною своїх зобов'язань?

— І те, й інше. У Києві я вже бував. Але хотів би знати більше про Україну, більше її розуміти. До того ж тепер представляю Парламентську Асамблею. Отож, звісно, бажав би використати цей візит для обговорення з вашим керівництвом і питань виконання зобов'язань.

— Щойно завершився суд над серійним убивцею Онопрієнком. Трохи раніше дехто з наших керівників заявляв, що він не бачить для нього іншого покарання, аніж смертна кара, і обіцяв звертатися з цим до всіх міжнародних організацій...

— На це дуже коротка відповідь: взялися скасовувати смертну кару — не вагайтеся! Ви не досягнете бажаного, якщо говоритимете: ось цей або той злочинець найжахливіший, тому його слід стратити — як виняток.

— Як ви оцінюєте ситуацію з курдським лідером Оджаланом?

— Ми мали багато дискусій щодо Оджалана з турецьким керівництвом. Рада Європи стоїть на тому, що вона має бути представленою на судовому процесі. Він розпочнеться після турецьких парламентських виборів. Поширена думка, що Оджалан — терорист. Але як це визначити? Часом дуже непросто відрізнити терориста від борця за свободу. Я ризикнув би зробити таке визначення: терорист — це той, хто готовий будь-що вбивати людей заради своїх політичних цілей. Наприклад, підкладати бомби в людних місцях. А коли хтось бореться, скажімо, проти якогось виду окупації чи людей, причетних до неї, то тут можливі інші визначення. І питання лише ось у чому: до якої ж категорії належить Оджалан?

Відповідно до норм Ради Європи, Оджалан має право на відкритий судовий процес і йому має бути гарантована можливість захищати себе. Цього ми добиваємося від Туреччини.

— Український парламент дуже негативно відреагував на останні події в Югославії. Яка ваша думка про них?

— Зазначив би: натовські бомбардування не сталися на голому місці. Лише в Парламентській Асамблеї ми мали шість, здається, великих дискусій і констатували, що на косовських албанців чиниться несправедливий тиск. Із Милошевичем вели переговори, спробували вмовити його повернути албанцям хоча б права, відібрані 1989 року. Але він відмовлявся щось змінити, тому відповідальний за численні несправедливі акції. Згідно з даними ООН, через них Косово залишили понад 500 тисяч біженців: такого не було з часів другої світової війни. Цьому немає виправдання...

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Зібралися разом — уже добре

(Початок на 1-й стор.).

Війна в Югославії, на думку Кремля, могла стати тим самим імпульсом до спільних узгоджених дій, який уже стільки років даремно шукає Співдружність. Але й трагедія на Балканах не згуртувала роз'єднані президентські лави. Єльцину було відмовлено у підписанні главами держав спільної заяви, що засуджує агресію НАТО проти Белграда. Усі висловилися за припинення кровопролиття та врегулювання конфлікту мирним шляхом. І тільки.

Саміт СНД, названий з легкої руки президента Білорусі Олександра Лукашенка «клубом президентів», дедалі більше нагадує саме клуб, де відбувається просто обмін думками. Так, теперішня зустріч дванадцяти президентів тривала лише три години. Решту часу перебування в Москві глави держав присвятили продуктивнішим двобічним зустрічам.

Президент України підкреслив, що саміт пройшов «гідно». Зокрема, Л. Кучма повідомив: глави держав ухвалили «принципіальну пропозицію» України щодо введення на території СНД зони вільної торгівлі з 1 січня 2000 року. «Вважатимемо, що з 2000 року в повному обсязі запрацює цей документ, конче необхідний для всіх держав Співдружності», — сказав Президент.

Чимала цікавість обивателя, якого нині доля Югославії хвилює більше, аніж майбутнє Співдружності, виявилася до скандальної зміни виконавчого секретаря СНД. Можливо, тому, що екс-секретарем був не хтось інший, а сам Березовський — «великий московський інтриган».

Останній пасаж у ролі виконавчого секретаря СНД, хоча й тимчасово усуненого, був, як завжди, оригінальним. Б. Березовський у п'ятницю прибув літаком до Києва —після того, як Росія відмовила йому в повітряному коридорі після повернення із Франції. Цього дня він планував узяти участь у московському засіданні. Російська сторона стверджує, що Березовський ніякого коридору не просив. Але, хоч би що там було, присутність Бориса Абрамовича «на валізах» у Борисполі саме тоді, коли в Москві вирішувалася його доля, була вельми ефектна. «Я хотів отримати задоволення в Москві на саміті, але не вдалося. Тепер доведеться компенсувати це в інших місцях», — сказав він і полетів у невідомому напрямку.

Яна СТАДІЛЬНА.

Лорд Рассел-Джонстон заперечує необ'єктивність Ради Європи

Чи є в нас державна аграрна політика?

Курс так званих радикальних економічних реформ зруйнував аграрний ринок

В економічній політиці розвинених країн, зокрема Європейського союзу, державна аграрна політика посідає чільне місце. На її впровадження там припадає більш ніж 60 відсотків спільного бюджету та дві третини спільного законодавства об'єднаних країн. За основу побудови відносин між ними покладено спільну сільськогосподарську політику, метою якої є збільшення продуктивності сільського господарства, забезпечення прибутковості виробництва, нормального рівня життя селян, стабілізації ринків сільськогосподарської продукції та державного гарантування постачання населенню своїх країн харчових продуктів за доступними цінами.

Завдяки визначенню чіткої аграрної політики, побудованої на засадах державного регулювання ринку і цін сільськогосподарської продукції, Великобританія, Франція та інші країни Європи вдало і вчасно вивели країни з післявоєнної кризи нестачі продовольства, забезпечили населення харчовими продуктами за доступними цінами і, об'єднавшись у Європейський союз, створили організовані ринки, запровадили гарантовані спільні ціни на сільгосппродукцію, досягли самозабезпеченості й утримання цін на продовольчі товари на доступному для населення рівні.

Головні принципи аграрної політики цих країн — створення гарантованих вітчизняних і спільних ринків сільгосппродукції, встановлення державних механізмів підтримки гарантованих цін на сільгосппродукцію, надання сільгоспвиробникам фінансової допомоги, встановлення захисних митних зборів на імпортну продукцію — спрямовані на подальше забезпечення модернізації сільської галузі і конкурентоспроможності її продукції.

Звичайно, не всі принципи аграрної політики європейських країн можуть спрацювати за умов загальної економічної кризи в Україні. Особливо такі, як надання прямих фінансових субсидій на вироблену сільгосппродукцію чи субсидіювання експорту. Але те, що жоден з цих принципів як елементів її аграрної політики не застосовано у державній політиці економічних реформ, що проводяться в Україні, свідчить про відсутність у нас державної аграрної політики як такої.

Курс так званих радикальних економічних реформ, необхідність корекції якого ще у 1995 році визнав, але не дозволив здійснити Президент України, не тільки не враховує об'єктивних класичних принципів формування аграрної політики, а, навпаки, зруйнував ринок, ціноутворення і руйнує структуру досі високоорганізованої бази індустріальних виробничих сільськогосподарських комплексів.

Не керована державою лібералізація цін і комерціалізація ринку зруйнували в Україні налагоджений ринок сільгосппродукції. Його місце зайняв монополізований комерційними посередниками бартерний непаритетний обмін, який довів великотехнологічну й високоефективну сільськогосподарську галузь до рівня збиткового натурального виробництва.

Ігноруючи принцип державного регулювання гарантованих паритетних цін на сільгосппродукцію і засоби її виробництва, наш уряд зовсім відмежувався від державного регулювання цін, товарних, фінансових потоків і паритетності обміну на ринку сільгосппродукції. Створений бартеризований комерційний ринок сільгосппродукції і засобів її виробництва став надійним механізмом тіньового вивезення аграрного капіталу з України.

Порушуючи принцип захисту вітчизняного виробника від імпорту сільгосппродукції, в Україні встановили численні митні пільги і символічні ставки митних зборів на імпортну сільгосппродукцію на рівні 3—5 відсотків. Водночас західні країни використовують для захисту своїх виробників не тільки жорсткі прямі митні збори, а й інші методи державного регулювання (у вигляді акцизів, компенсаційних і вирівнювальних податків), тож утримують рівень цінової захищеності власної сільгосппродукції від імпорту на рівні від 60 до 500 відсотків.

Від того ми стали неконкурентоспроможними навіть на внутрішньому ринку, а сільгоспвиробники втратили гарантію збуту зерна, м'яса, молока, вовни, льону, овочів та іншої продукції і вдвічі скоротили їх виробництво.

Ігнорування владою тільки перелічених принципів аграрної політики, та ще й за умов загальної економічної кризи і монетарної блокади виробництва Національним банком, стало достатнім для того, щоб за сім років довести сільське господарство до катастрофічного становища.

Не маючи державної аграрної політики, влада здійснює управління агропромисловим комплексом спонтанними, безсистемними, непрогнозованими заходами, які взагалі впроваджуються за вимогами міжнародного транснаціонального капіталу, тому спрацьовують не на користь, а на руйнування виробництва і зубожіння села.

Виправдовуючись за катастрофічне становище сільського господарства, уряд і провідники недолугої політики в АПК академіки П. Саблук, М. Зубець, П. Гайдуцький, міністри Ю. Карасик, А. Хорішко і Б. Супіханов роками пояснюють ситуацію затриманням реформ. Нещирість таких пояснень спростовується дійсністю, бо комерціалізація ринку сільгосппродукції і засобів її виробництва відбулася стовідсотково. За сценарієм прискореної земельної реформи всю землю роздержавлено і на 99 відсотків розпайовано, багатоукладну економіку на селі запроваджено. Курс радикальних реформ виконано. Але результати трагічні: практично знищено виробничу базу ефективного великотехнологічного виробництва, зруйновано тваринницькі ферми і комплекси, розкрадено застарілу вже техніку, на село прийшли злидні і безробіття. За сім років у сільському господарстві скорочено на 2 мільйони 800 тисяч (36 відсотків) робочих місць і, як правило, звільнено при цьому людей, не забезпечено їх роботою.

За умов кредитно-фінансової кризи, бартеризації і непаритетності ринку господарства усіх форм власності неспроможні вести розширене виробництво. Тож накопичуються борги, скорочуються виробництво і робочі місця. Але влада й надалі стверджує, що реформи ще не закінчено.

Запанілі П. Саблук, П. Гайдуцький і Б. Супіханов, виконуючи вимоги Міжнародного валютного фонду, закликають Президента «боротися проти державного замовлення на сільгосппродукцію», «прискорювати реформування (фактично — розтягування як суб'єктів багатоукладної економіки) колективних сільськогосподарських підприємств» і «перетворити землю на товар».

Вони «забули», що з державним замовленням, як єдиною за умов економічної анархії гарантією закупівель і паритетності цін на сільгосппродукцію, розправились остаточно ще торік. А на знищення виробничої бази колективних сільськогосподарських підприємств спрямували, за умов загальної економічної кризи, процедуру проведення банкрутства КСП. Мета цього підступна і страшна: розпродаж за безцінь їхнього майна і позбавлення селян майна, землі і роботи. Для того згори тоталітарно запроваджуються (і подаються як благодійні!) науково не обґрунтовані заходи створення посередницьких машинно-технологічних станцій, ПОП, настійно лунають заклики до селян продавати і віддавати землю в оренду.

Постає питання: чому й кому селянин повинен продавати і віддавати землю в оренду, якщо земля, яку він отримав від держави, має дати йому насамперед роботу, достаток і надію на майбутнє? Сьогодні кожному неупередженому ясно: єдиним засобом для селянина України мати роботу і не позбутися наділеної йому державою землі, а для сільського пенсіонера — мати надійну соціальну підтримку, є збереження колективних сільськогосподарських підприємств.

Чому влада не береться забезпечити належні економічні умови господарювання на селі і для фермерських, і для колективних сільськогосподарських підприємств, а пішла в шалений наступ на знищення КСП і продаж та оренду землі, пропонуючи МТС, ПОП та інше? Може, для того, щоб за указом Президента України селянин нічого не робив, а жив, як раньтьє, здаючи землю в оренду? Ні. Бо оренда земельної ділянки, зі щедрості Президента, обійдеться лише в 200 гривень на рік, тобто вартість місячного прожиткового мінімуму. То для кого тоді вигідно, щоб селяни розбіглися з КСП, позбулися майна, землі й роботи? Таємниці тут немає. Вигідно це чиновнику, який пропонує такі реформи. З легкої руки колишнього міністра сільського господарства Юрія Карасика, завдяки чиновникам комерційні ділки перехопили державні кредити, що їх надавали для закупівлі сільськогосподарської техніки.

Комерційні структури, залучивши до кредитів нагромаджений (на диспаритеті цін на сільгосппродукцію) капітал, використовуючи добру пам'ять селян про МТС, створили посередницькі комерційні машинно-технологічні станції, які стали ще одним монопольним ринком засобів виробництва, послуг і праці над сільгоспвиробниками. Перехоплюючи кредити, техніку, пальне та інші засоби виробництва, ці монопольні структури, заволодівши засобами виробництва, прагнуть прибрати до рук ще й землю, позбавити селян і землі, і роботи.

Ставши засновниками й акціонерами комерційних посередницьких постачальників та МТС, перебуваючи при владі, чиновники блокують підготовку і розгляд проектів законів, спрямованих на формування державної аграрної політики. А тим часом протягують через укази Президента і державний бюджет свої корпоративні інтереси. Це особливо стало помітно з підписанням останніх указів Президента і прийняттям державного бюджету на 1999 рік. Характерний приклад: пропозиції фракції Селянської партії України закласти до бюджету на 1999 рік заходи бюджетного забезпечення грошового авансування і кредитування гарантованих закупівель основних видів сільгосппродукції та засобів її виробництва уряд фактично заблокував.

Проте кошти на лізингові поставки сільськогосподарської техніки закладено, бо це вигідно чиновникам. За грошового авансування й оплати сільгосппродукції «живі гроші» мають надходити безпосередньо сільгоспвиробникам, які зможуть викупити техніку за гроші, а не через бартер, і дати можливість заводам відновити виробництво. Тоді як за бюджетного фінансування або лізингу фонди знову можна перехопити для створення нових посередницьких МТС і для поставки техніки селянам через посередницький бартер.

Лізингова форма поставки сільгосптехніки взагалі майже на 40 відсотків дорожче сільським виробникам, а коли лізингові фонди потрапляють через чиновників до рук посередницького бартерного ринку, то на цьому посередники мають ще більший аграрний капітал.

Відсутність офіційної аграрної політики в Україні використовується комерціалізованим чиновництвом і монопольними комерційними структурами для заволодіння (через лізинг, МТС, ПОП, оренду і продаж землі) засобами сільськогосподарського виробництва, землею і виробленою на ній продукцією. Для цього через укази Президента права суб'єкта державної власності на землю передаються від сільських і районних рад до держадміністрацій, тобто виводяться з-під контролю територіальної громади, до рук чиновників.

Оренду землі чиновництво подає як порятунок сільгоспвиробництва. На це видаються укази Президента, в яких цинічно стверджується, що робиться це на користь сільським пенсіонерам. А насправді передавання землі в оренду поліпшує її використання тільки тоді, коли орендар спроможний і зацікавлений вкладати у виробництво достатній основний та обіговий капітал.

Наші потенційні орендарі в особі комерційних структур, МТС, ПОП та інших не мають такого капіталу. А той, хто має, вивозить його за кордон, будує палаци-фортеці, прогулюється на Канарах. Головна мета тих, хто указами Президента запроваджує оренду і ринок землі через земельні сертифікати, полягає в тому, щоб скупити землю задарма, бо скуплено майно за сертифікати, а з часом — нажитися на її спекуляції.

Україна через це вже проходила. За столипінських реформ, коли землю громад було дешево скуплено, згодом її перепродували за цінами, вищими у 14 разів. Знеземлення селян тоді закінчилося революцією.

Україна — аграрно-індустріальна країна. На селі проживають 30 відсотків населення, для якого земля є годувальницею, бо дає роботу і засоби для добробуту. Позбуваючись землі, що чиновники затівають через невигідну в умовах загальної економічної кризи оренду і сертифікатний продаж земель, селяни втрачають не тільки майно, власність на землю, а й роботу та засоби до життя. Такий зухвалий обман не може сприйматися селянами без боротьби за своє виживання.

Державна аграрна політика в Україні, відкладання з визначенням якої далі стає небезпечним, має забезпечити, крім класичних принципів, головний принцип: аграрна політика України визначає селянина як власника землі, власника засобів виробництва, суб'єкта господарювання і працівника.

Реалізація цього головного принципу аграрної політики через законодавство та урядове забезпечення гарантуватиме захист селян від втрати землі, власності, роботи і засобів до існування, соціально-політичну стабільність в Україні і відновлення модернізованого, конкурентоспроможного сільськогосподарського виробництва.

Цей принцип закладено як визначальний у Концепції аграрної політики і проектах законів, поданих депутатською фракцією Селянської партії. Вони й повинні стати основою державної аграрної політики України.

Сергій ДОВГАНЬ.
народний депутат України.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охоронних зон уздовж земель залізничного транспорту»

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про залізничний транспорт» Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Частини першу і другу статті 23 Закону України «Про транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., №51, ст.446) викласти у такій редакції:

«До земель залізничного транспорту належать землі, надані в користування підприємствам і організаціям залізничного транспорту відповідно до чинного законодавства України. До складу цих земель входять землі, які є смугою відведення залізниць, а саме землі, надані під залізничне полотно та його облаштування, станції з усіма будівлями і спорудами енергетичного, локомотивного, вагонного, колійного, вантажного і пасажирського господарства, сигналізації та зв'язку, водопостачання, каналізації, захисні і укріплюючі насадження, службові, культурно-побутові приміщення та інші споруди, необхідні для забезпечення роботи залізничного транспорту.

Уздовж земель залізничного транспорту можуть встановлюватися охоронні зони».

2. Частину четверту статті 69 Земельного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №25, ст. 354) після першого речення доповнити реченням такого змісту: «Охоронна зона може встановлюватися також уздовж земель залізничного транспорту».

II. Цей Закон набирає чинності з дня опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
17 березня 1999 року.
№ 507-XIV

Знеземлення селян уже закінчувалося революцією

У номер

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення зміни до статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України постановляє:

1. Абзац другий пункту 22.24 статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст.181, № 47, ст.294; 1998 р., № 10, ст.35, № 18, ст.94, № 26, ст.151; 1999 р., № 8, ст.55) після слів «всіх форм власності» доповнити словами «крім платників фіксованого сільськогосподарського податку».

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 1999 року.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 16 березня 1999 року.
№ 484-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про визнання таким, що втратив чинність, Декрету Кабінету Міністрів України «Про державний контракт і державне замовлення на 1993 рік»

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про поставки продукції для державних потреб» Верховна Рада України постановляє:

1. Визнати таким, що втратив чинність, Декрет Кабінету Міністрів України від 22 січня 1993 року № 14-93 «Про державний контракт і державне замовлення на 1993 рік» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст.119, № 28, ст.301).

2. Запропонувати Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення Закону України «Про поставки продукції для державних потреб» у відповідність із Законом України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 49, ст.299; 1998 р., № 45, ст.271).

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 17 березня 1999 року.
№ 493-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до статті 6 Закону України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції»

Верховна Рада України постановляє:

1. У статті 6 Закону України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 44, ст.281; 1998 р., № 26, ст.148, із змінами, внесеними Законом України від 18 лютого 1999 року) цифри і слова:

«12.09	Насіння, плоди і спори для посіву (буряку, люцерни, конюшини, інших)	0»

замінити цифрами і словами:

«12.09(крім 12.09.11.000)	Насіння, плоди і спори для посіву (буряку, люцерни, конюшини, інших)	0
12.09.11.000	Насіння цукрових буряків	70».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 18 березня 1999 року.
№ 518-XIV.

✔ Фотофакт

Засідання робочої групи Комітету з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій (робота над проектом закону про банкрутство).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Відкритий лист

до Президента України Леоніда Кучми

Заборгованість у Пенсійний фонд досягла вже 3,2 млрд. грн.

Шановний пане Президенте!

Звернутися до вас змушує мене нестерпний стан, в якому сьогодні перебувають мільйони соціально незахищених громадян нашої країни — пенсіонерів, ветеранів та інвалідів, намагання високих державних чинів законсервувати, а відтак і посилити ще більше страждання цих знедолених людей.

Сьогодні 3,4 мільйона пенсіонерів, попри прийнятий Верховною Радою в 1992 році закон про пенсійне забезпечення, виплачується пенсія розміром 41 гривня, що вдвічі нижче від прожиткового рівня, більш як 5 мільйонів мають пенсію в 64 гривні 53 копійки. При наявному рівні цін (які постійно зростають) на основні продукти харчування, найнеобхідніші товари побутового вжитку, ліки, житлово-комунальні послуги, на таку пенсію ні жити, ні вмерти неможливо.

Це означає, що життя тих, хто захищав нашу Вітчизну від окупантів, хто відроджував її в повоєнний період, хто будував фабрики і заводи, міста і села, вирощував хліб, учив дітей, розвивав науку і культуру, хто, нарешті, не тільки дав усім нам, у тому числі і вам, пане Президенте, життя, а й освіту, довірив високі посади в державі, ганебно знецінено. Трагічний парадокс у тому, що вони, ці знедолені, і сьогодні фактично змушені фінансувати владу, яка відвернулася від них. Бо це в них почистили кишені, коли були лібералізовані ціни і за їх кошти почалося первинне нагромадження капіталу так званих «нових українців», чимало з яких є злодіями в законі. Це в них знищено 132 млрд. трудових заощаджень. Це в них шляхом так званої приватизації відібрана створена виснажливою працею кількох поколінь величезна власність. У них відбирають навіть невеликі пільги, які їм надані законами України. А багатомісячними затримками пенсій і інших виплат вони фінансують недолугу політику: сьогодні заборгованість лише у пенсіях становить більш як 2,2 млрд. грн.

Зрозуміло, що в таких умовах новостворений Комітет Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів постійно шукає шляхів соціального захисту цих громадян.

Так, нещодавно з ініціативи членів нашого комітету прийнято закон, яким передбачено надання ветеранам Великої Вітчизняної війни до Дня Перемоги щорічної одноразової грошової допомоги. Проте ви, пане Президенте, не підписали цього закону і запропонували Верховній Раді України в цьому році не виплачувати мізерної грошової допомоги солдатським вдовам і учасникам війни. Парламент після повторного розгляду повернув вам на підпис означений документ у незміненому вигляді. Невже ви і після цього не підпишете цього святого закону? А нещодавно, 19 березня, парламентарії прийняли закон «Про зміни та доповнення до Закону України «Про пенсійне забезпечення». Згідно з чинним Законом України «Про пенсійне забезпечення», мінімальна трудова пенсія не може бути нижчою від межі малозабезпеченості. Проте, враховуючи економічну кризу, Верховною Радою минулого скликання доповненням до цього закону було надано право Кабінету міністрів України наближати мінімальну пенсію до межі малозабезпечення поступово. Термін цього пільгового для уряду доповнення досяг уже трьох років, але Кабінет міністрів так і не спромігся ні на копійку збільшити мінімальну пенсію. Вона як була 16 грн. 62 коп., так і залишалася дотепер.

Безумовно, що миритися з таким станом злочинно. Ми, члени Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів, розробили законодавчі пропозиції, які в основному зводяться до такого. З 1 липня ц. р. встановити мінімальну пенсію в розмірі 55 гривень —поки що 60 відсотків від межі бідності. Передбачити усунення відвертої дискримінації тих мільйонів пенсіонерів, які вийшли на пенсію до 1992 року і яким нарахована пенсія майже вдвічі нижча, ніж у тих, хто вийшов на пенсію після 1992 року. З метою поступового наближення мінімальної пенсії до межі малозабезпеченості, ми передбачили її перегляд двічі на рік для систематичного збільшення під час зростання середньої заробітної плати у народному господарстві. Ці наші пропозиції враховують фінансову кризу в державі і є мінімальними. Але й вони підтримали б 11 мільйонів стражденних, зупинили б масове вимирання громадян похилого віку.

Проте і ці пропозиції викликали шалений опір з боку найвищих керівників уряду, які закликають вас, Президенте, відхилити прийнятий Верховною Радою закон. При цьому посилаються на відсутність коштів у державному і пенсійному бюджетах.

Скажу лише про можливості безпосереднього наповнення Пенсійного фонду. Загальновідомо, що пенсійний бюджет в Україні формується на основі солідарної системи, згідно з якою працюючі відраховують частину свого заробітку на користь пенсіонерів. Проте ця випробувана в світі система нині вже не може виконати свою соціальну роль. Заборгованість в Пенсійний фонд досягла вже 3,2 млрд. грн. і цим знищується фінансова можливість пенсійного забезпечення.

Як пожежний рятівний захід ми пропонуємо провести законодавчий перерозподіл багатства з тим, щоб зупинити вимирання знедоленої частини суспільства. Досвід у цьому є. Верховна Рада України підтримала вашу, Леоніде Даниловичу, законодавчу пропозицію щодо додаткових внесків до Пенсійного фонду з продажу ювелірних виробів, автомобілів, обміну валюти. Цей закон діє, і досить ефективно.

Нами готуються такі пропозиції ще на кілька мільярдів гривень. Проте в цій справі необхідна активна позиція і воля Кабінету міністрів.

Не можемо погодитися з тим, що щорічно державний бюджет вилучає з Пенсійного фонду 1,8 млрд. грн. на потреби, не пов'язані з пенсійним страхуванням. Крім того, держбюджет заборгував Пенсійному фонду близько 1 млрд. грн. Слід було б розглянути можливість надання Пенсійному фонду фінансового кредиту, а ще краще —фінансової допомоги. Є й інші пропозиції.

Шановний Леоніде Даниловичу! Від імені мільйонів ветеранів, інвалідів, пенсіонерів я закликаю вас: не піддавайтеся тиску чиновників, не беріть гріха на душу, підпишіть без змін закон «Про зміни та доповнення до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» і закон «Про зміни та доповнення до Закону України «Про пенсійне забезпечення». Не допустіть дальшого загострення соціальної ситуації, яка штовхає законослухняних громадян до непередбачених дій.

Віталій ЛУЦЕНКО,
голова Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

У комітетах Верховної Ради України

Етика двох крісел

Відбулося чергове засідання **Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради**, на якому розглядалося три законопроекти: «Про комітети та комісії Верховної Ради України», внесений народним депутатом Зориславою Ромовською; «Про тимчасові слідчі комісії Верховної Ради України», запропонований Миколою Лавриненком, та «Про статус народного депутата України», поданий Андрієм Снігачем.

Члени комітету підтримали законопроект З. Ромовської і рекомендували внести його на розгляд Верховної Ради після прийняття закону «Про Регламент Верховної Ради України».

Розглянувши звернення групи народних депутатів, керівників Вінницької обласної ради та облдержадміністрації щодо обіймання народним депутатом України Дмитром Дворкісом посад міського голови та народного депутата України, комітет звернувся до Голови Верховної Ради з пропозицією порушити в судовому порядку питання про дострокове припинення його повноважень.

Прес-служба Верховної Ради України.

Кожен грає за власними правилами?

Комітет з питань будівництва, транспорту і зв'язку на своєму засіданні розглянув звернення об'єднання «Український транспортний союз» щодо ситуації, яка склалася в галузі транспортних, і зокрема транзитних, перевезень вантажів в Україні.

За підрахунками фахівців, транспортні підприємства України недоодержують щорічно через незаангажованість своїх реальних потужностей надходжень на суму півтора мільярда доларів США.

Відомчі правила дають змогу чиновникам на місцях на їх розсуд і без будь-якої відповідальності затримувати транспортні перевезення, вимагати додаткову документацію.

Проте в жодному нормативному акті не йдеться про відповідальність органу державного контролю або службової особи за завдані збитки. Відтак іноземцям стало невигідно, а подекуди просто неможливо перевозити свої вантажі транзитом через Україну.

Комітет підготував пропозиції до проекту Митного кодексу, зокрема стосовно транзиту вантажів.

Прес-служба Верховної Ради України.

Як оздоровити підприємства

Стає вигідно працювати зі збитками, адже — збитковим, як заведено, допомагають

Ми вже мали змогу неодноразово переконатися, що надання будь-яких пільг не веде до автоматичного оздоровлення підприємства й підвищення його конкурентоспроможності. Потрібне економічно ефективне управління конкретним виробництвом. Без цього будь-які кошти канугь як у воду.

Сьогодні вже стало нормою, коли фактично роздягають «живі» підприємства, щоб потепліше закутати «мертві». Для фахівців не секрет, що критичну позначку фіскальної системи було пройдено в 1995 році, коли податки перевищили 19 % ВВП. З того часу економіка в цілому могла рухатися лише вниз. Навіть черговий спад не змусив замислитися й переглянути заходи щодо лібералізації, а навпаки — збільшив силу податкового тиску. Відомо: чим більше хочуть зібрати, тим менше одержують. Торік недоїмка в бюджет становила 40 %, тоді як у 1995-му держава недоодержала тільки 2,4 %. З кожним роком дедалі більше оббирають тих, хто працює з прибутком. Хто тягне віз, з того й деруть три шкури. Як наслідок — прибуткових підприємств стає дедалі менше. Така система аж ніяк не заохочує підвищення ефективності виробництва. Навпаки, стає вигідно працювати зі збитками, адже — збитковим, як заведено, допомагають. Тут і пільги, і списання боргів, і відстрочки за платежами, які затягуються на безмежні терміни, тощо.

Лише в 1998 році внаслідок надання пільг бюджет втратив близько 19 мільярдів гривень — це майже 75 відсотків його прибуткової частини. Практику роздачі пільг і списання боргів, очевидно, не буде істотно змінено в поточному році: нульову ставку з ПДВ на вугілля, електроенергію, імпортний газ уже продовжено до 2000 року, планується «пробачити» сільському господарству близько 8 мільярдів гривень.

Тим часом думка про те, що механічне списання боргів і таке саме механічне надання пільг самі собою можуть підняти виробництво й підвищити конкурентоспроможність вітчизняної продукції, м'яко кажучи, не відповідає дійсності. Спробували підтримати вугільників за рахунок металургів — і що? Вугільна галузь так і залишилася збитковою, проблем на шахтах тільки додалося, та ще й у металургії стан справ погіршився. А металургія — це майже половина валютних надходжень!

Жоден справжній господар не візьме грошей з підприємства, що приносить прибуток, щоб вкласти їх у відверто збиткову справу. А ми в державному масштабі вибираємо саме такий шлях і маємо результати: в 1995 році збитковими були 12 % промислових підприємств, у наступному — вже 30 %, сьогодні — 55 %. Ситуація в аграрників ще гірша — якщо в 1995 році рентабельність сільського господарства становила 10 %, то сьогодні — мінус 23 %. При цьому загальна допомога держави аграрному сектору за рік сягнула 6,6 мільярда гривень.

То чому всі пільги та податкові індульгенції не дають очікуваного ефекту? Поряд із недоліками законодавчої бази серйозною проблемою є брак ефективного керівництва, яке було б здатне в сучасних умовах працювати на економічний результат, було б особисто в цьому зацікавлене. Мало того, щоб не було в нього іншого шляху, як зробити підприємство прибутковим.

Звичайно, наріжним каменем тут є питання власності. Майже 70 % підприємств на Україні — приватизовані, але чи означає це, що у них нарешті з'явився ефективний власник з часткою не менш як 51 %? Власник, який, з одного боку, міг би реально впливати на стан справ на підприємстві, а з другого — особисто відповідати за економічні результати його діяльності. На жаль, не з'явився. Запитайте в робітника-акціонера, який не одержує не тільки дивіденди, але й зарплати: чи почувається він власником і що він вирішує? Однак справжніми господарями почуваються численні посередницькі структури, які постачають на підприємство енергоносії, сировину, комплектуючі. Чим вони займаються насправді — пояснювати не треба. Хоча на державних заводах ситуація буває ще гірша.

Або таке — давно повелося, що хімічним виробництвом керує хімік, аграрним господарством — агроном. Чи завжди вони можуть укласти вигідні угоди, зорієнтуватися в потребах ринку? Чимало керівників і досі ментально зорієнтовані на валові показники виробництва, не дбаючи про його прибутковість.

При цьому на ряді підприємств лише оперативні заходи з перегляду політики поставок та збуту готової продукції дали змогу не тільки регулярно виплачувати зарплату робітникам, а й поліпшили фінансову ситуацію підприємства в цілому. Автор цих рядків може навести приклади з особистого досвіду, коли навіть у нашій складній економічній ситуації рішучі дії в названому напрямі давали позитивний фінансовий результат.

Не випадково в усі часи і у всіх країнах доля керівництва вирішувалася доволі серйозно. Так, у Німеччині бувало, що підприємство продавалося за одну марку, але за умови, що новий господар зробить виробництво прибутковим. У нас до цього ще не дійшло, але проблема прибутковості наших підприємств набула справді державної ваги.

Радикальні заходи особливо потрібні щодо підприємств, які перебувають у кризовому стані, насамперед тим з них, які розорені внаслідок невмілого керівництва і які ще мають шанс підвестися. Визнання таких підприємств банкрутами було б найкращим рішенням. Тільки зробити це потрібно не так, як це досі робилося. В розвинених країнах 90 відсотків рішень суду про банкрутство означають передусім невідкладне прийняття комплексу заходів для виходу підприємства з кризи, зміну керівництва, реорганізацію і перепрофілювання. Від нас тут вимагається прискорене прийняття відповідного законодавства.

Та якщо ми й далі надаватимемо пільги підприємствам, що фактично давно збанкрутували, замість того, щоб якнайшвидше розв'язувати проблему в комплексі, ситуація погіршуватиметься з кожним днем. Пільги потребують додаткових коштів, тому податки зростатимуть. В свою чергу, це створює умови для фактичного банкрутства прибуткових підприємств. Мусимо якнайшвидше вибиратися з цього замкненого кола!

Василь ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ,
народний депутат України.

До зупинки енергоблоків справа не дійде

Акції протесту персоналу Рівненської АЕС триватимуть до повної виплати заборгованості у заробітній платі. Таке рішення було ухвалено на конференції трудового колективу РАЕС. Делегати одноголосно засудили ухвалене напередодні профкомом станції рішення висловити недовіру генеральному директорові Володимиру Коровкіну. Люди розуміють, що зміна керівництва, особливо у важкий період, не завжди дає позитивні результати.

У своєму виступі Володимир Олександрович проаналізував фінансово-економічне становище РАЕС, зазначивши, що заборгованість у заробітній платі персоналу почала зростати ще з 1996 року. Минулого року її вдалося трохи скоротити, але вже нинішнього вона різко зросла і на 25 березня разом з нарахуваннями становила 23,5 млн. грн. На думку гендиректора, це пояснюється перш за все зменшенням з 5,3 відсотка (1998 року) до 2 відсотків надходжень грошових коштів з енергоринку. І, як наслідок, вимушеним збільшенням обсягу бартерних операцій. На розрахунковий рахунок РАЕС минулого року надійшов 91 млн. грн., із них з енергоринку — всього 34 млн.

Вихід із ситуації, що склалася, генеральний директор бачить у припиненні бартерних операцій при продажі електроенергії. Це допоможе одержати живі гроші, яких вистачить і на заробітну плату, і на закупівлю ядерного палива, і на розвиток соціальної сфери.

Коровкін звернувся з проханням до атомників проводити акції протесту в «поміркованішій формі для уникнення погіршення здоров'я».

Заклики з залу надати статус юридичної особи станції, зупинити блоки, йти маршем на Київ та інші не знайшли підтримки у делегатів конференції. Атомники мають намір домагатися своїх вимог цивілізованими методами.

Погіршенням морально-психологічного клімату в колективі РАЕС стурбоване й керівництво НАЕК «Енергоатом». Дирекцією компанії ініційовано низку законодавчих документів для покращення ситуації в галузі. Зокрема, Кабінетом міністрів ухвалено постанову № 340 "Про першочергові заходи щодо стабілізації ситуації в електроенергетиці», відповідно до якої залучаються кредити комерційних банків у сумі 120 млн. грн. для оплати електричної та теплової енергії, спожитої підприємствами й організаціями, що фінансуються з держбюджету.

Зараз у Києві на всіх рівнях розв'язують проблеми атомників. Кабінетом міністрів ухвалено постанову «Про невідкладні заходи зі стабілізації фінансового становища підприємств електроенергетичної галузі», яка передбачає збільшення оплати спожитої електричної та теплової енергії, припинення безоплатного відпуску енергоносіїв. Саме цього якраз і домагалися учасники акції протесту.

Раніше розроблені заходи дозволяють сподіватися, що ситуація в атомній енергетиці виправиться, але для цього потрібний час. Унаслідок ужитих заходів уже збільшилися щодобові надходження грошових коштів у енергоринку. На думку експертів у галузі електроенергетики, закупівлю й вивезення відпрацьованого ядерного палива має взяти на себе держава.

А поки що хотілося б заспокоїти мешканців України: атомники РАЕС не живуть у палатках.

В інтерв'ю журналістам генеральний директор РАЕС сказав, що, «незважаючи на тяжку обстановку, на станції завжди зможуть знайти заміну ліцензованому спеціалістові, який через погіршення здоров'я не зможе вийти на роботу». Так що до зупинки енергоблоків справа не дійде.

Надія ШУМАК.

Підступність чиновництва

Кому потрібний компромат на популярну церкву?

Повертаючись до теми

Церква Повного Євангелія «Слово віри» налічує понад 7 тисяч осіб. Головна діяльність церкви — проповідування вчення про Христа, відновлення людської душі у світлі любові та Ісуса Христа. Церква проводить також реабілітацію людей, що потерпають від алкогольної чи наркотичної залежності: протягом п'яти років від наркотичної залежності звільнилися понад 150 наркоманів і 500 алкоголіків.

Два роки тому молоді віруючі церкви побачили групу дітей-жебраків, які потребували прихистку. Вони були безпритульні, не мали куди йти, їхні батьки, залежні від алкоголю, наркотиків, зовсім ними не цікавилися. Власне, так розпочалася робота з реабілітації покинутих дітей. На кошти церкви було знято дві квартири і оснащено під реабілітаційний центр, де діти не просто відмивали, відгодовували, одягали, а й лікували рани, в тому числі душевні. Таких дітей ставало дедалі більше.

Тому дивною й незрозумілою була огульна критика нової церкви, всілякі підступи, дезінформація владних і правоохоронних органів про її діяльність.

Конфлікт було розв'язано несподівано. За пастора-африканця та його церкву вступилися 50 народних депутатів України. До того ж С. Аделаджа був змушений звернутися до суду, який підтвердив його правоту...

Та, виявляється, конфлікт не вичерпано. 16 березня опівдні до реабілітаційного центру церкви «Слово Віри» наскочила «інспекція» міського дитячого спецприймальника і забрала вісьмох дітей до приймальника. Решта встигла заховатися.

На якій підставі їх забрали? Чому?

— Діти не повинні тут бути, — кажуть у спецприймальнику. — У них багато вад поведінки, але дуже часто в них є й батьки. У нас їм буде не гірше. Тим більше, що церква не має права їх утримувати...

Церква в законному порядку має доброчинний фонд, який саме й займається дітьми, повертаючи їх до нормального життя. Звичайно, треба домагатися відкриття притулку, але це важко...

Багато хто з експертів і просто обізнані в ситуації люди вважають: все це роблять спеціально, щоб помститися «непокірному» С. Аделаджі, підірвати його авторитет, скомпрометувати. Адже церква, хоча й вельми незвична для традиційної православної ситуації в Україні, останнім часом стрімко зростає. Не помічати цього вже не можна. Так само, як і благородних явищ, що супроводжують її і про які ми згадували вище. Зростає довіра громадян до неї, поширюються світогляд і життєвий кругозір нових парафіян. Очищаються душі і буття.

Це зачіпає амбіції. Так хіба ж через це треба зводити у ранг «державного ставлення» підступність і нетерпимість до іншої церкви, до її популярності?

Багато хто переконаний і ще ось у чому: дітей, яких повивозили з реабілітаційного центру, намагатимуться максимально використати в брудній грі проти пастора. Адже, враховуючи їхнє минуле, зовсім не важко звинуватити їх сьогодні в аналогічних діяннях, підсунувши «для компромату» крадені речі або пакетик з марихуаною... Звичайно, «рикошет» одразу вдарить і по церкві, і по пастору.

Не хотілося б вірити у такий розвиток подій...

А, за деякими даними, безпритульних в Україні близько 30 тисяч.

Віталій ЖУРАВСЬКИЙ,
народний депутат України,
лідер Християнсько-демократичної партії України.

У номер

✔ Донецьк

Зарплата за видобутком не встигає

Вугільники України виконали завдання з видобутку в першому кварталі цього року на 99,5 відсотка, а заробітної плати отримали лише 83 відсотки, повідомив, перебуваючи в Донецьку, міністр вугільної промисловості Сергій Тулуб. Міністр пообіцяв, що решту грошей гірникам буде виплачено протягом десяти днів квітня. Хоча кошти від держави надійшли практично в повному обсязі, рівень плати «живими» грошима за спожите вугілля знизився. Фінансове становище галузі критичне: кредиторська заборгованість досягла 9,3 мільярда гривень і на 5,2 мільярда перевищила дебіторську. Левову частку боргу становить заробітна плата з необхідними відрахуваннями до бюджету та Пенсійного фонду.

✔ Одеса

Ще один «бюджет» — від прокуратури

У портах Одеси, Іллічівська, Южного, Білгорода-Дністровського, Рені обласна прокуратура виявила близько 50 тисяч тонн незатребуваних вантажів і тисячу безгосподних контейнерів з різноманітними товарами, що накопичилися тут за минулі роки. В результаті їх реалізації можна було б одержати, за попередніми підрахунками, близько 600 мільйонів гривень, тобто стільки ж, скільки становить зведений річний бюджет Одеської області. Проблему докладно розглянуто на засіданні Координаційного комітету з боротьби з корупцією та організованою злочинністю при облдержадміністрації. Хоча реалізацію безгосподних вантажів стримує відсутність чіткої нормативної бази та обмеженість прав регіонів у цій справі, та все ж вирішено докласти усіх сил, щоб «зайві» товари стали грішми.

✔ Хмельницький

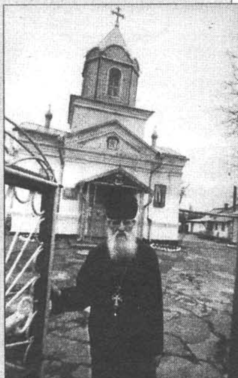
Отрута для киян... згоріла на Поділлі

Управління служби безпеки в області спільно з місцевою регіональною митницею перехопили 20 тонн контрабандних м'ясопродуктів (копченості, ковбаси тощо), які направлялися до Києва. Поки спецслужби шукали господарів товару, санстанція та Центр стандартизації і метрології перевірили товар на придатність до споживання. Як показали результати обстеження, від спожитого балички чи ковбаски покупець міг «відкинути» ноги. Спеціалісти навіть не рекомендували її застосовувати для годування собак. Саме тому правоохоронні органи прийняли рішення контрабандний товар знищити. А щоб довкола цього не було ніяких підозр — 20 тонн м'ясопродуктів спалили у газових печах Кам'янець-Подільського цементного заводу.

✔ Миколаїв

Електрострум з... пляшки

Його має намір одержувати канадська фірма «Оренда», використовуючи наше вітчизняне устаткування. Науковці Українського державного морського технічного університету, що в Миколаєві, запропонували їй створену ними установку, здатну з поліетиленових пляшок, іншого посуду й тари виробляти бензин, дизельне й котельне паливо. А миколаївське науково-виробниче підприємство «Машпроект» — газотурбоелектростанцію потужністю 2500 кіловат, що працюватиме саме на отих штучних енергоносіях. Канадців такий «ланцюжок» влаштовує: очищаючи довкілля від мотлоху, ще й електрострум одержуватимуть.

80-річний отець Федір є настоятелем 100-річного Свято-Миколаївського храму містечка Золоте, що на Луганщині.

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

3. Не ходи на «червоне» світло

Найблатніші на зоні — то «куми»

Нотатки із зони

Славко з угруповання «Аліка» регулярно займався спортом, тренувався у спеціально обладнаному залі. У той сумнопам'ятний день він обходив заклади, розташовані на «їхній» території, збираючи данину з власників яток і магазинів. Залишалося дві точки. У темному провулку його гукнули:

— Хлопче, вогнику немає?

— Ні, — розвів руками Славко.

Чоловік різко спробував завдати прямий удар у підборіддя. Реакція Славка не підвела.

На суді В'ячеслав казав, що в ту мить дуже злякався і працював на ураження. Грабіжник-невдаха намагався забрати зібрані гроші. І це стало його останнім бажанням.

— Максимум, що тобі загрожує, — казав адвокат, — це перевищення самооборони.

Та припущення виявилося хибним. Чоловік, який помер від крововиливу в мозок, був працівником міліції.

Славка «розкрутили» на всі п'ятнадцять, а могли й «вишку» дати.

Після суду неодноразово зверталися з касаційною скаргою до вищих інстанцій. Вирок залишився незмінним.

Невдовзі Славка відправили до ВТК (виправно-трудова колонія) посиленого режиму.

Начальник оперативної режимної частини ВТК викликав Славка на розмову.

— Знаєш, яка це зона? — запитав майор.

— Так, громадянине начальнику, чував.

— Друзів, які до тебе приїздитимуть, попередь, щоб нічого забороненого у передачах не було. Інакше постануть проблеми. Якщо спробуєш створити власне угруповання — так само.

Майор запропонував Славкові співробітничати. Той відмовився.

Невдовзі в зоні побував родич того працівника міліції, що його вбив Славко. Родич довго просидів у кабінеті заступника начальника з РОР. Після цього сталися разючі зміни в житті В'ячеслава. За кожну дрібницю його карали. Причому — демонстративно.

Авторитет з сусіднього загону Жук, земляк Славка, вирішив допомогти.

— Десь ти, Славчику, дорогу перейшов на «червоне» світло. І той, хто зацікавлений у твоїх невдачах, хто організував усю цю виставу, сидить за лаштунками й очікує. Коли ти спіткнешся, він зробить усе, щоб ти упав. Мені здається, твої неприємності лише почалися.

Якось під час чергової перевірки посилок від родичів на дні сумки, призначеної для Славка, прапорщик виявив недбало згорнутий паперовий пакетик. А там —марихуана.

Жук, розуміючи чим це може закінчитися для Славка, пішов до «пахана».

— Привіт, Аристарх. Хочу поговорити з тобою про етапника, — сказав Жук. — Звуть його Славком. Сьогодні одержав передачу, в яку підкинули наркотик.

— Слухай, Жуче, — перебив Аристарх, — вже другу десятку мотаєш, тож сам усе розумієш. Тому моя тобі порада: не лізь не в свою справу.

У лазні жилої зони зібралися «пахан» і його оточення. Сюди привели й Славка.

— Цього не могло бути, — виправдовувався він. — Я попереджав своїх.

— Весь табір було попереджено, — говорив «пахан», — а тепер через одного негідника «мусора» перекриють весь рух (це слово на жаргоні може означати: нелегальне ввезення і вивезення заборонених речей і предметів, всіляка нелегальна діяльність засуджених, на яку адміністрація заплющує очі).

Хлопця жорстоко били, Славко двічі непритомнів.

— Кате, — звернувся «пахан» до здоровенного дядька, — роздери йому гузно.

— Аристарх, — прохрипів Славко, — ти труп!

Славка «опустили».

Тепер він втратив право голосу і взагалі опинився на самому «дні» зони.

— Це «мусорське» свавілля, — обурювався Жук.

Стукачів у зоні вистачало. Якось увечері Жука відвідав один з молодших оперативних працівників.

— Привіт, Жуче. Кажуть, тобі порядки не до вподоби. А ти, бува, самогоном не бавишся?

Жук дивився не розуміючи.

— Шукайте.

Він і гадки не мав, що заборонена «вогненна вода» є в його кімнаті.

Жука, у супроводі військового наряду, було доставлено до чергової частини. Речовий доказ у вигляді трилітрового бутля обіцяв йому довгі місяці перебування у ПКТ (приміщення камерного типу).

Перед заступником з оперативно-режимної роботи Жук довго вибачався за те, що втрутився не в своє діло, що зайве плескав.

— Можеш виправити свою помилку, —сказав підполковник.

— Як саме? — спитав Жук.

— Співробітничати.

Невдовзі Жука звільнили з ПКТ достроково. Повертаючись до загону, він думав: «Які тут поняття? Найблатніші на зоні — то «куми». (Кум — оперативний працівник).

Через півроку до ВТК долетіла звістка: лагерного авторитета Аристарха вбито в машині двома пострілами впритул.

Артур П.

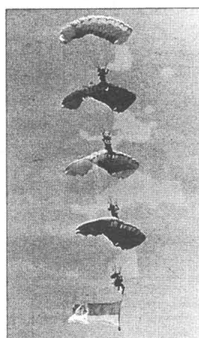
Народжена з парашутом

Особистості

Марина Савельєва аж ніяк не схожа на людину, яка буде першому зустрічному розповідати про свої подвиги і показувати президентську нагороду — орден «За мужність» III ступеня. Та з серйозним виразом обличчя описувати, яких моральних та фізичних зусиль їй це коштувало. Про те, що трапилося, вона згадує з гумором. Хоча, рятуючи молодшу колегу, ставила під загрозу й своє життя.

14 липня 1998 року в Саках на навчально-практичних зборах пошуково-рятувальних груп трапилася надзвичайна подія. Під час виконання парашутистками одного з елементів купольної акробатики старший матрос Чорноморського флоту 23-річна Марина Пасашникова «приземлилася» на парашут Марини Савельєвої, санітарного інструктора пошуково-рятувального взводу 95-ої окремої бригади Аеромобільних військ України. Вирішили спробувати приземлитися вдвох. Не маючи змоги нормально керувати парашутом, тезки пролетіли над житловим масивом та парком. Їх розвернуло й понесло до довжелезної мурованої огорожі. На щастя, дівчата влетіли в розчинені ворота... санаторію.

Марина-молодша отримала, окрім нервового стресу, лише незначні подряпини. Марина-старша — чисельні ушкодження лівої ноги. Проте операції та довге перебування на лікарняному ліжку аж ніяк не позбавили її бажання знову відчути радість вільного польоту. Адже 22 роки (а саме стільки вона займається цим видом спорту) відкладають свій відбиток у свідомості. Прийшовши в 15 років до аероклубу в Караганді (Казахстан), перший свій стрибок здійснила років у шістнадцять. Кілька разів на деякий час її розлучали з парашутом. Перший — за неакуратно складене спорядження. Другий — за стрибок з третього поверху будинку (вже без амуніції). Прийшовши вперше на молодіжну вечірку, вона стала «жертвою» залицяння не зовсім тверезого юнака. На прохання відмикнути вхідні двері квартири, відповідь: або стрибай з третього поверху, або сиди з нами. Вибрала перше. Стрибок закінчився лише подертим одягом. Коли про це дізналися в клубі, відсторонили від занять і відправили до лікаря-невропатолога. Проте все одно згодом прийняли назад. Третій раз виганяли жартома, коли вона виходила заміж. Сказали, що хочуть погуляти на весіллі зі здоровою нареченою...

Взагалі захоплення Марини парашутизмом не дуже схвалюють у родині. Перший чоловік витерпів майже постійну відсутність дружини лише кілька років, а другий — 12. Та й діти (сину 18 років, дочці — 12) однозначно не підуть слідами матері. Проте це не заважає їй займатися улюбленою справою, яка переросла в професію. До речі, у взводі 21 особа, сім із них —жінки. Які й вільний час проводять майже завжди разом. В основному — за шиттям спортивних комбінезонів та костюмів, продаж котрих за кількамісячної відсутності зарплати, не кажучи вже про інші виплати, є чи не основним заробітком. Щоправда, іноді видають продпайок. Деякий час він складався з тушонки. Саме тоді народилася ідея створити стіннівку, в якій були б рецепти блюд з неї: пельмені, вареники, печеня, зрази, манти... Рецептів безліч. І вміння ними користуватися. Смак Марининих мантів пам'ятаю й досі. А перебування в її товаристві перетворить і песиміста на оптиміста.

Поки що точно невідомо, коли лікарі знову дозволять стрибати з парашутом. Це відбудеться в недалекому майбутньому, ніхто щодо цього не має жодного сумніву.

Богдан ДОВНИЧ.

Київ — Житомир — Київ.

Інформація про продаж рухомого і нерухомого майна ВАТ «Городищенський цукрорафінадний комбінат»

Назва об'єкта: відкрите акціонерне товариство «Городищенський цукрорафінадний комбінат».

Код за ЄДРПОУ: 00373652.

Адреса: 258530, Черкаська обл., м. Гродище, вул. Театральна, 5.

Призначення об'єкта: виробництво та реалізація цукру.

Обсяг продукції: 210 — 280 тонн цукру на добу.

Відомості про земельну ділянку: 164,8 га.

Відомості про основні фонди: ТЭЦ, пісочний завод, рафінадний завод, автотранспортний цех, залізничний цех, матеріальні склади, склади ПММ, склади мазуту, підсобне господарство.

Індивідуальне визначене майно: електрообладнання, механічне обладнання, будівельні матеріали, тара, та пакульвальні матеріали.

Ознайомитися з об'єктом та отримати детальну інформацію про нього можна в робочі дні за адресою: м. Городище, вул. Театральна, 5.

Тел.: (04734) 2-20-57, телефон представника заводу в Києві: (044) 246-37-06.

Правління акціонерного комерційного агропромислового банку «Україна»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться **21 травня 1999 року об 11.00 за адресою: м. Київ, смт Пуща-Водиця, 14-та лінія, «Пуща-Озерна».**

Порядок денний:

1. Звіт Правління банку про результати діяльності банку «Україна» за 1998 рік.
2. Про річний баланс банку.
3. Звіт ревізійної комісії банку.
4. Про проведення чергової емісії акцій банку.
5. Про реорганізацію мережі установ банку.
6. Про зміни до статуту банку «Україна».
7. Організаційне питання (про зміни в складі Ради банку).

Довідкова інформація: — до пункту 4 порядку денного:

1. Збільшення статутного фонду проводиться з метою розширення можливостей банку у наданні кредитів сільськогосподарським підприємствам і забезпечення ліквідності балансу.
2. Збільшення статутного фонду здійснюється шляхом випуску акцій дев'ятої емісії.
3. Перше речення пункту 1 статті 7 Статуту передбачається викласти у наступній редакції: «Статутний фонд банку становить 80 338 850 гривень». Перше речення пункту 1 статті 9 статуту передбачається викласти у наступній редакції: «Акції банку випускаються на суму статутного фонду 80 338 850 і поділяються на 7 мільярдів 908 мільйонів 983 тисячі простих іменних акцій номінальною вартістю 1 копійка кожна і 124 мільйони 902 тисячі привілейованих іменних акцій номінальною вартістю 1 копійка кожна».
4. Додатково випускається 1 000 000 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,01 грн. кожна. Загальна номінальна вартість додаткового випуску 10 000 000 гривень.
5. Акціонери мають пріоритетне право на придбання акцій наступного випуску.
6. Дата початку підписки на акції — 9 серпня 1999 року. Дата закінчення підписки на акції — 8 лютого 2000 року.
7. У власників акцій збитків, пов'язаних із змінами статутного фонду, не передбачається.

Реєстрація акціонерів 21 травня 1999 року з 9.00 до 11.00 за місцем проведення зборів. При собі мати документ, що посвідчує особу, а для представників акціонерів — довіреність на право участі та голосування на загальних зборах акціонерів.

Довідки за тел.: (044) 244-15-16, 228-97-02.

Правління банку «Україна».

Порядок денний загальних зборів акціонерів ВАТ «Промсантехніка»,

що відбудуться 28 травня 1999 р. о 14-й годині в приміщенні актового залу підприємства за адресою: Полтавська обл., м. Комсомольськ, вул. Будівельників, 60. На зборах будуть розглянуті питання:

1. Звіт правління ВАТ «Промсантехніка» за результатами діяльності товариства за 1998 рік.
2. Звіт і висновки ревізійної комісії ВАТ за 1998 рік.
3. Затвердження річних результатів фінансово-господарської діяльності товариства.
4. Про дивіденди.
5. Про збільшення статутного фонду, випуск акцій другої емісії та внесення змін до статуту пов'язаних з цим.

Повідомлення про збільшення статутного фонду ВАТ «Промсантехніка».

1. Збільшення статутного фонду проводиться з метою залучення додаткових коштів, що будуть направлені на соціально-економічний розвиток підприємства.

Збільшення статутного фонду здійснюється шляхом випуску нових акцій.

Мінімальний розмір збільшення статутного фонду — 400 000 гривень.

2. Ст. 6.1. розділу 6 статуту товариства передбачається викласти в наступній редакції: «Розмір статутного фонду становить 511348,75 гривень. Статутний фонд розділений на 2 045 395 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 гривень кожна».
3. Додатково випускаються 1 600 000 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 гривень кожна. Загальна номінальна вартість акцій додаткового випуску 400 000 гривень.
4. Акції розповсюджуються шляхом відкритої підписки. Акціонери мають переважне право в придбанні акцій. При перевищенні підписки розміру збільшення статутного фонду, зайва підписка відхиляється згідно з переліком передплатників з кінця переліку.
5. Підписка починається на 11 (одинадцятий) день після опублікування інформації про емісію акцій о 9-й годині у бухгалтерії ВАТ «Промсантехніка» і закінчується через 3 дні.

У випадках затримання публікації інформації про емісію акцій з причин, що не залежать від ВАТ, правління має право визначення конкретної дати початку підписки на акції.

6. ВАТ «Промсантехніка» відшкодовує збитки, пов'язані зі зміною статутного фонду, а саме — заміну бланків сертифікатів акцій першого випуску та поштові витрати на їх пересилку.

Уведомление о проведении общего собрания акционеров акционерной компании закрытого типа с иностранными инвестициями «Демос» (Днепропетровск)

Дирекция акционерной компании закрытого типа с иностранными инвестициями «Демос» уведомляет акционеров о том, что 20 мая 1999 г. в 11.00 по адресу: 320028, г. Днепропетровск, пл. Ленина, 1 состоится общее собрание акционеров.

Повестка дня:

1. Отчет дирекции о финансово-хозяйственной деятельности компании за 1998 год.
2. Утверждение результатов деятельности компании за 1998 год.
3. О внесении изменений в устав и учредительный договор акционерной компании «Демос».
4. Избрание совета и ревизионной комиссии.
5. Разное.

Приглашаем акционеров принять участие в собрании. При себе необходимо иметь документ, подтверждающий полномочия представителя акционеров.

Дирекция акционерной компании «Демос».

Відкрите акціонерне товариство «Шосткинський завод пивобезалкогольних напоїв»

повідомляє про скликання чергових зборів акціонерів, які відбудуться 25 травня 1999 р. о 10.00 за адресою: Київ, вул. Голосіївська, 7, гот. «Театральна».

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про фінансово-господарську діяльність.
2. Затвердження річного звіту та бухгалтерського балансу ВАТ за 1998 рік.
3. Звіт голови ревізійної комісії.
4. Прийняття нової редакції статуту ВАТ «ШзПБН».
5. Про додаткову емісію акцій ВАТ «ШзПБН».
6. Вибори членів спостережної ради.
7. Затвердження змін до положення про спостережну раду та правління.

Реєстрація учасників зборів проводиться 25 травня 1999 року з 8 до 9 години 45 хвилин за вищевказаною адресою. Для реєстрації учасників зборів необхідно мати при собі:

— паспорт, сертифікат акцій;

— представникам акціонерів — додатково —доручення, оформлене згідно з законодавством.

Довідки за телефоном 2-21-04.

Арбитражным судом Луганской области возбуждено дело № 11/17 б о банкротстве коллективного сельскохозяйственного предприятия «Донбасс» (Луганская область, Краснодонский р-н, с. Великий суходол, ул. Мира, р/с 26000200250001 в АК АПБ «Украина» г. Краснодон, МФО 304074, код 00846856).

Письменные заявления с имущественными требованиями к должнику принимаются в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3а, Арбитражный суд Луганской области.

ТОВ «Адмірал Експрес» код ЕДРПУ 25398860, повідомляє, що статутний фонд товариства зменшився на 62,6 відсотків і складає 47000 грн.

Повідомлення про скликання чергових загальних зборів акціонерів ВАТ «Потенціал»

Загальні збори акціонерів відбудуться 21 травня 1999 року за адресою: смт. Макарів, Київської обл., Будинок культури.

Порядок денний:

1. Звіт виконавчого органу про фінансово-господарську діяльність товариства за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Прийняття змін та доповнень до статуту та внутрішніх нормативних документів.
4. Затвердження основних напрямів діяльності товариства на 1999-2001 р.
5. Різне.

Реєстрація акціонерів або їх представників з 9.30 до 12.00 21 травня 1999 року. Початок зборів о 13.00.

При собі мати документи, які посвідчують особу, для представників акціонерів — відповідне доручення.

Довідки за телефонами: (04478) 5-26-75, 5-20-42.

Виконавчий орган ВАТ «Потенціал».

Арбітражний суд Житомирської області (262001, м. Житомир пл. Ради, 19) 10 січня 1999 р. порушив справу № 5/35«б»/940 про банкрутство ДТП «Новинка» м. Коростень, вул. Кірова, 30, р/р 26001301280233 в ПІБ, Житомирської в м. Коростень, МФО 311391, код 2041262,

Арбитражный суд Донецкой области (340105, г. Донецк, б. Пушкина, 34) возбудил дело № 24/34 б о банкротстве Ассоциации молодежного и детского туризма. Юридический адрес: 340050, г. Донецк, ул. Марьинская, 17, р/с 2600130161894 в ДРУ Калининского отделения АК ПИБ, МФО 334453.

Арбітражний суд Луганської області (348000, м. Луганськ, площа Героїв Великої Вітчизняної війни, 3А) порушив справу № 11/140б про банкрутство приватного підприємства виробничо-комерційної агрофірми «Леонід» (349102, Луганська обл., м. Алчевськ, вул. Північна, 5; р/р 26002000057001 в Алчевській філії АКБ «Надра», м. Алчевськ, МФО 304461, код 13394058).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

Шановні акціонери ВАТ «Подільський цемент»

Запрошуємо Вас взяти участь у Загальних зборах акціонерів, які відбудуться 21 травня 1999 року о 10 годині в актовому залі заводоуправління ВАТ «Подільський цемент».

Реєстрація акціонерів та їх повноважних представників (довірених осіб) розпочнеться о 8-30 і триватиме до 9-45. Наявність документу, що посвідчує особу обов'язкова.

На порядку денному:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ "Подільський цемент" у 1998 році.
2. Звіти дочірніх підприємств про результати їх діяльності у 1998 році, затвердження планів на 1999 рік.
3. Звіт ради товариства про діяльність у 1998 році.
4. Звіт та висновки ревізійної комісії за підсумками діяльності правління у 1998 році.
5. Визначення основних напрямів діяльності товариства, затвердження його планів та бюджету на 1999 рік.
6. Ліквідація та створення дочірніх підприємств, філій, представництв. Затвердження статутів та положень.
7. Внесення змін та доповнень до статуту ВАТ «Подільський цемент».
8. Відкликання та обрання членів ради АТ.
9. Відкликання та обрання членів ревізійної комісії.

Реєстрація доручень на право представляти акціонерів на загальних зборах проводитиметься правлінням АТ «Подільський цемент» до 18 травня 1999 року (включно) з 9 до 16 години (крім вихідних).

Більш вичерпну інформацію з питань підготовки та проведення зборів Ви можете отримати зателефонувавши в м. Кам'янець-Подільський, (03849) тел. 3-95-20, 6-71-21, 3-23-56.

Рада АТ «Подільський цемент».

ВАТ «УкрНДІпластмаш»

(Київ, 252113, вул. І. Шевцова, 1) повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів 28 травня 1999 року о 14 годині у приміщенні бібліотеки.

Порядок денний:

затвердження звіту ВАТ «УкрНДІпластмаш» за 1998 рік; внесення змін до статуту товариства.

Правління ВАТ «УкрНДІпластмаш».

До уваги акціонерів! ВАТ «Лебединське хлібоприймальне підприємство»

Повідомляє, що перші загальні збори акціонерів відбудуться 20 травня 1999 року об 11.00 за адресою: м. Лебедин, Сумської обл., вул. Горячьова, 2 (Клуб Лебединського ХПП).

Реєстрація учасників зборів 20 травня 1999 року з 8.00 до 10.00 за місцем проведення зборів. Для участі у зборах при собі мати документ, що посвідчує особу, або доручення на право участі у зборах.

Порядок денний:

1. Затвердження Регламенту Зборів.
2. Звіт правління про діяльність товариства у 1998 році та перспективи розвитку товариства.
3. Звіт Ревізійної комісії за підсумками 1998 фінансового року.
4. Звіт Спостережної ради про діяльність товариства у 1998 році.
5. Затвердження змін до Статуту акціонерного товариства.
6. Затвердження регламентних документів акціонерного товариства.
7. Вибори органів управління.
8. Затвердження договору на ведення реєстру з незалежним реєстратором.
9. Затвердження форми випуску акцій.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, г. Донецк, б. Пушкина,34) по заявлению ОАО «Шахтерский хлеб» возбудил дело № 18/37б от 23.02.99 г. о признании банкротом дочернего предприятия акционерного общества «Большая Медведица» «Россия» (Донецкая обл., г. Шахтерск, ул. Кирова,12, р/с 26002301665075 в АК ПИБ г. Шахтерска, МФО 334613, код 23784145).

Претензии кредиторов и санаторов принимаются на протяжении месяца со дня публикации.

У номер

✔ **Кіровоград**

У нас є все. Крім грошей

У виставці-ярмарку «Агро-99», організованій Кіровоградськими облдержадміністрацією, міськвиконкомом та обласною торговельно-промисловою палатою, взяло участь близько п'ятдесяти підприємств, установ і організацій з різних областей України. У широкому асортименті на виставці було представлено нову вітчизняну техніку для села, засоби захисту рослин від шкідників, насіння овочевих культур.

Звичайно, домінували на виставці експонати місцевого виробництва: сівалки і косарки-плющилки АТ «Червона зірка», насоси і трансмісії ВАТ «Гідросила», самохідні підіймачі ремонтно-механічного заводу імені Таратути, комплектуючі до зернозбирального комбайна «Лан» та кормозбирального «Олімп» кіровоградського «Маштехкомплексу».

✔ **Хмельницький**

Позбиткувалися... з героїв

У пошуках якоїсь копійки на морозиво чи лимонад діти часто-густо вдаються до вельми негарних вчинків. Минулого тижня працівники міліції Хмельницького затримали п'ятьох хлопців віком 14—16 років, які на військовому кладовищі, де поховані воїни —визволителі обласного центру, зняли з пам'ятників 52 алюмінієві зірки, щоб здати як брухт кольорового металу. Збитки у 2900 гривень доведеться покривати непрацюючим батькам. Яким чином?..

✔ **Ялта**

Чепуриться місто

За рішенням міського голови курортної столиці Криму Валерія Марченка почато оформлення набережної відповідно до європейських стандартів. В'їзд на чарівну вулицю біля моря дозволятимуть лише спецтранспорту. Почато озеленення клумб і газонів. За новим проектом здійснюється оформлення будинків і магазинів та їх вечірнє освітлення.

✔ **Київ**

«Березілля» як публічний сховок

Минула перша фаза п'ятитижневого київського марафону «Мистецьке Березілля». Режисер Сергій Проскуря, натхненник і вождь цієї акції, цього року проводить її під девізом «Експеримент». В рамках фестивалю вже відбувся концерт К. Пендерецького, у ТЮГу з успіхом пройшла прем'єра «Контрабаса» Зускінда (постановка Є. Курмана), а в театральному інституті — прем'єра «Голомозої співачки». Тиждень закінчиться завтра «Ідіотом» Достоєвського (вистава Львівського театру імені Заньковецької, постановка Алли Бабенко).

Весь наступний тиждень фестивалю буде присвячено дуже цікавому проектові «Театр-сховок». Аби уявити собі, що це таке, перелічимо лиш назви вистав та акцій: «Школа для дурнів» (вистава Луганського театру Метлуг), виступ армійського театру з Кам'янця-Подільського, відеопроект Б. Юхананова «Дауни і театр» та відеопроект «Театр у в'язницях Канади», вистава київського Театру глухонімих і навіть «круглий стіл», присвячений проявам театральності в будинку для божевільних (за участю львівського Театру на Кульпарківській).

На фото: Сергій Проскуря.

«Воїни майбутнього» на стадіоні «Старт»

Розваги

І в 30, і в 40, і в 50 років іноді хочеться повернутися в дитинство і пограти у «війнушки». Проте важко уявити, щоб солідні чоловіки бігали один за одним вулицею з іграшковою зброєю та кричали: «Падай, ти вбитий». Отож на допомогу їм приходять винахідники, котрі постійно видумують щось новеньке. Наприклад гру «Q-ZAR».

Кожен з учасників цього дійства одержує екіпіровку у вигляді «лат» та бластер, що стріляє лазерними променями. Бігати доводиться в інтерактивному лабіринті, який нагадує космічний корабель. А повністю відчути себе космічним рейнджером допомагають спецефекти — дим, ультрафіолетове світло, комп'ютерна музика. Як і в будь-якій грі, головне завдання учасників — якомога більше разів влучити у передню чи задню панель на «латах» суперника та «зруйнувати» базу. А якщо влучили у вас, то на кілька секунд виходите з гри. В кінці отримуєте роздруковану інформацію про свої успіхи. Саме за таким сценарієм нещодавно розгорталися події в київському центрі дозвілля і розваг «Старт», де проходив чемпіонат України з «Q-ZAR» серед представників засобів масової інформації. Вісім команд, що представляли періодичні видання, та телеканали, грали за олімпійською системою: 1/4, 1/2 фіналу та фінал. Кожна гра, включаючи й охайномчі, тривала по двадцять хвилин. Першими чемпіонами України із Q-ZARу стали журналісти газети «Київ Пост». Проте на цьому дійство не закінчилося. Представники з восьми команд, які набрали найбільшу кількість очків, склали збірну, що грала зі спонсором чемпіонату — спортивно-розважальним клубом «Лопухи у пошуках адреналіну». Проте «лопухи» вони лише за назвою, бо за грою — справжні професіонали. Польоти на планерах, літаках, дельтапланах, повітряних кулях, гонки на джипах, стрибки з парашутом та на гумовому тросі з мосту, сплавляння по гірській річці та низка інших екстремальних видів розваг, через які пройшли члени команди і які пропонують пройти вам, зроблять з будь-якого «лопуха» справжню людину. Отож не дивно, що, граючись, вони розгромили новачків з рахунком 650:79. Звісно, програвати неприємно. Але в цій грі задоволення дістаєш вже від самої участі.

Богдан ДОВНИЧ.

Виноград не приживається, бо ціною кусається

Тенденції

Споживчий кошик середньостатистичного українця у кількісному та якісному вимірі значно поступається кошикові пересічного європейця — факт відомий. Ягід і фруктів, з'ясувалося на прес-конференції, присвяченій проблемам виноградарства та виноробства, ми також недоїдаємо. Позаторік, повідомив голова Укрсадвинпрому Анатолій Рибак, на кожного співвітчизника припадало 39,5 кілограма вітамінної продукції. Торік — менше 20. Тоді як німець з'їв 122 кілограми, австрієць — 160 кілограмів. Звісно, проблема не в дефіциті, а в купівельній спроможності. Звідти й тенденція: вітчизняні сади та виноградники через брак фінансування не поновлюються і поволі вимирають.

Дані, оприлюднені А. Рибаком, свідчать: у закордонних експортерів вітамінної продукції великі перспективи. Сад (їх в Україні 320 тис. га) «живе» 30—35 років, виноградники (114 тис. га) —до 20 літ. Аби площі не скорочувалися, щороку потрібно оновлювати 27 тис. га садів і 7 тис. га виноградників. Таке омолодження коштує 320 млн. грн. річно. Бюджет-99 на реанімаційну справу передбачив 10 млн. грн. І це при тому, що інвестора галузь приваблює мало, адже прибутки закладений сад або виноградник даватиме, у кращому разі, років через 7.

Укрсадвинпром вважає за доцільне відраховувати 8% з реалізації винопродукції (законопроект, що містить відповідну пропозицію, незабаром розглядатиме Верховна Рада) і спрямовувати ці кошти на відновлення садів і виноградників. Такий крок дасть змогу галузі вже до кінця року додатково отримати 40 млн. грн.

Галина КВІТКА

Спорт

Бишовцем, сподіватимемося, «каші» не зіпсують...

Футбол. Чемпіонат країни. 19-й тур. **«Динамо» — «Таврія». 0:0.** 10 000. **«Шахтар» — «Металург» Зп. 2:1.** 8 000. Орбу, 36, Штолцерс, 53 — Громов, 16. **«Нива» — «Прикарпаття». 3:1.** 5 000. А. Капанадзе, 48, 83, Кайдарашвілі, 87 — Ковалюк, 16. **«Металіст» — «Кривбас». 0:0.** 20 500. **«Карпати» — «Металург» Д. 2:0.** 6 500. Євтушок, 13, Гецко, 87. **«Металург» М — СК «Миколаїв». 3:0.** 7 000. Пантилов, 17, 80 (обидва — з пенальті), Волосянко, 41. **«Зірка» — ЦСКА. 1:1.** 6 000. Шаповалов, 41 — Закотюк, 38. **«Дніпро» — «Ворскла». 2:0.** 25 000. Валяєв, 28, Дранов, 77.

	В	Н	П	М	О
ШАХТАР	14	1	4	55—18	43
ДИНАМО	12	4	1	47—12	40
КАРПАТИ	10	6	3	34—19	36
Кривбас	9	8	2	22—10	35
Металург М	8	4	6	25—17	28
Металіст	8	3	8	18—24	27
ЦСКА	5	8	4	20—19	23
Металург Д	6	5	8	20—29	23
Ворскла	6	4	8	18—24	22
Нива	6	4	9	18—25	22
Металург Зп	6	3	9	25—33	21
Таврія	5	7	8	18—22	21
Зірка	5	5	8	15—21	20
Дніпро	6	2	10	16—29	20
ПРИКАРПАТТЯ	3	5	11	16—39	14
СК МИКОЛАЇВ	2	4	12	11—37	10

Немає сумніву, що новина, котра надійшла з Донецька, була з розряду сенсаційних. Спершу Валерій Яремченко подав у відставку, нібито з особистих причин. Сталося це в п'ятницю, а вже наступного дня колектив на гру проти запоріжців вивів новий наставник — Анатолій Бишовець. Гадаю, особливих рекомендацій цей тренер не потребує. А ось на те, що його поява в українському чемпіонаті додасть гостроти в боротьбі за чільні місця, сподіваються численні вболівальники.

З новим наставником «Шахтар» виграв. Але перемога йому цього разу далася з великою натугою. Протягом зустрічі доводилося наздоганяти суперника.

Два очки на своєму полі втратили динамівці. «Таврія», наче та збірна Ісландії у недавньому матчі проти України, відрядила до захисту 8—9 гравців. Важко було зламати цю «лінію Маннергейма» на футбольному полі. Однак варто не забувати про те, яке величезне навантаження лягло на плечі багатьох футболістів «Динамо» останнім часом. Тому їм і бракувало свіжості, рухливості.

На цьому наголошував, зокрема, під час післяматчевої прес-конференції тренер господарів Анатолій Пузач. Але навіть і за таких умов кияни мали кілька слушних моментів, щоб забити. Близькі до успіху були Шевченко, Ребров, Белькевич, Яшкін. А гості лише раз серйозно загрожували воротам Шовковського, коли на 66-й хвилині Гайдаш пробив збпизька. Та на висоті був воротар.

Приємно, що на стадіонах цього разу побувало багато людей. У Києві, скажімо, всі квитки коштували по гривні, а в Дніпропетровську взагалі вхід був безплатний. Але не це головне. Либонь, цікавішою стала ситуація в чемпіонаті. Та й на міжнародній арені український футбол не пасе задніх. Тому й люди повертаються на стадіони.

Суперник київського «Динамо» в півфіналі Ліги чемпіонів — мюнхенська «Баварія» — у черговому турі чемпіонату бундесліги зіграла внічию в Дортмунді проти місцевої «Боруссії» — 2:2. Сьогодні баварський клуб прилітає до Києва. У складі делегації — гравці, тренери, офіційні особи, група підтримки, близько 50 журналістів — усього 147 чоловік. О 14.00 в готелі «Національний» відбудеться прес-конференція тренера «Баварії» Оттмара Хітцфельда, а через годину на стадіоні «Динамо» з пресою спілкуватиметься Валерій Лобановський.

І насамкінець інформація про арбітрів на матч «Динамо» — «Баварія», яку нам надав керівник прес-служби динамівського клубу Олексій Семененко. Арбітр — Кім Мілтон Нільсен, асистенти — Йєнс Ларсен та Ален Дам Нільсен (Данія).

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Попереду — шлях до варягів...

Хокей. Київський «Сокіл», як відомо, виграв усі змагання, в яких брав участь у нинішньому сезоні: чемпіонат і Кубок СЄХЛ, першість України. А ще багато хокеїстів з нашого найсильнішого клубу у складі збірних країни стали переможцями Всесвітньої Універсіади і виборола путівку до вищої ліги світового хокею.

До речі, наша національна збірна вже почала неофіційну підготовку до дебюту на світовому форумі еліти в Норвегії. Отже, в Льодовому палаці профспілок по вулиці Мельникова, 46, під керівництвом старшого тренера Олександра Сеуканда тренується група «збірників», які вже прибули до столиці. Офіційно підготовчий збір розпочнеться 14 квітня. Позітаються всі гравці і з Фінляндії — головний тренер Анатолій Богданов. А 16—17 квітня в Києві — товариські матчі національних команд: Україна — Австрія.

В. Б.

На знімку: капітан «Сокола», нападаючий збірної країни Костянтин Буценко з Кубком СЄХЛ.

Фото Богдана ЗИРІНА.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописи не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 197963.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311062.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України